

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . . . 8 "
Negyedévre . . . 4 "

Bérmertelen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DÍJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 2 fill.
Azonfelül bélyeg 60 fill.

Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétül, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természet szerint min-
den négyzög centim. után
6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

A hazai ipar érdekében.*

Jelige: Ébredj és vállaltva: Előre magyar . . .

Egyszerű levelet írunk Zemplén-vármegye népéhez. De tisztelettel szólítjuk meg az egész közönséget, mindnyájatokat, Kedves Felebarátaink! kik ebben a „vezér” vármegyében laktok, akár azdagok vagytok, akár szegények; akár gyermekek, akár öregek; akár férfiak, akár asszonyok; akár urak vagytok, akár cselédek avagy zsellérek; mert együttesen alkotjuk a közönséget s együttesen van nekünk egy közösségünk, a föld, amelyen lakunk: Magyarország.

Nektek írjuk e levelet polgártársaink, felebarátaink, mindnyájatoknak. — Olvassátok el, hogy tudjátok meg, miről van szó. Hozzátok szólunk mindnyájatokhoz. — Hallgassátok meg, hogy megérthessétek, — s értsétek meg, hogy felelhesetek rá. Segítségetül hívunk. Gyertek segítségünkre! Hiszen mindnyájunkon akarunk segíteni. Mert hazánk boldogulása nekünk is, nektek is, mindnyájunknak közösen és együttesen a boldogulása!

Özönnel öntjük idegen országokba a pénzt, mintha parancsolatra tennők.

Özönnel öntjük . . . Nem hiszitek?

Sétapálcánkat, ruházatunkat, butorzatunkat, sokan még a kenyérmeműt is külföldről hozatjuk. Mert fejtőbb a liszt. Azzal nem törődünk, hogy vajjon nem mézszel fejtették-e meg?! Hát a sétapálcát tudjátok-e, hogy csinálják, hogy olyan szép fényes és „elegáns”? Elviszik a mi erdeinkből a fadarabokat, nekünk van elég erdünk, egy-két fillért fizetnek érte, (mi még annyira se becsüljük azt a letört hitvány ágot!) s bemártják egy folyadékba — másnap egy, két, három koronával vásároljuk meg — s gyönyörködünk az idegenek művészetén. Ruházatot, butorzatot s egyéb szerszámot és élelmiszérséget is külföldről kell venni, az mondják, mert a magyar még nincs kifejlesztve, a külföldi pedig tökéletes.

Különös! a gyujtót magyar ember találta fel: Irinyi Józsefnek hívták. Egy igénytelen ember ágyukat csinált szabadságharcunkban. Ki ne hallott volna Gábor Aron ágyúiról? s a németek, franciák és angolok előtt ezelt száz esztendővel magyar tudós készített legelőször velocipédet: Bolyai Farkas marosvásárhelyi matematikus volt.

* A magyar iparvédő zalai egyesület »Szózat«-ából.

TÁRCA.

Levéltörredék Angolországból.*

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

... Nem láttam Momen levelét, de ha Chamberlain-t vádolja: akkor világos, hogy nem érti őt. Chamberlain ur teljesen igazolta magát a parlamentben, a mint bizonyosan olvasta. Nem gáncsolhatom a külföldi lapokat, ferde irányba vannak vezetve, de biz' udvariasabbak is lehetnének. A „Spectator” egy kivonatot küldöm. Ebből is láthatja mennyire tévednek a lapok.

A „The Spectator” febr. 17-iki számából: A garibaldisták és a háború. Uram — jelenti Milánóból az angol „Spectator” c. lapnak rendes levelezője: H. C. — ma reggel (t. i. febr. 4-ről 5-re viradva) a milánói „Corriere della Sera”-ban Garibaldi Ricciotti tábornoktól egy levelet láttam. Azt hiszem, figyelembe kell vennünk egy oly rokonszenves nyilatkozatot, mint a tábornoké — a német, francia és néhány olasz lapnak az angol politika ellen irányított ádáz incselkedésével szemben. . . . De továbbá figyelmezz-

*) Abból a magán levélből közöljük, melyet Gaye Selina egyenesen Londonból írt Ujhelybe, Weinberger Janka k. a barátnőjéhez. A lelkes angol honleány leveleire észrevétel nem teszünk és háttérbe szorítjuk előre tolatkodó érzelmeinket, nehogy megsérteni látsassunk az osztrák-magyar szigorú semlegeséget az angol-búr-kérdésben Szerk.

Hogy lehet az, hogy még sines fejlett magyar iparunk? Többet mondunk. Hiszen a magyar az ős időben foglalkozott már mesterséggel, előbb, mint földműveléssel; mikor még szántani nem tudott, fényes lószerszámokat készített. Ezelőtt ezer esztendővel volt már, bár kezdetleges fa- és vasiparunk, rézmű és bőriparunk, s nyomban követte ezeket a földműveléssel együtt a szövő, fonó ipar. —

Hogy lehet tehát, hogy ezer esztendő múlva sines kielégítő iparunk, holott tehetség és ezeresztendő volt rá. Van ennek oka. A magyar nemzet századokon át karddal védelmezte a nyugati országok iparát életét és most pénzzel ápolja. De nem becsüli meg saját felebarátjának a találmányát és készítményét.

Nem az első hanem ez a második ok az igazi.

A legnevetesebb kicsinységgel is meg lehet ezt bizonyítani. Zemplén-vármegyében háromszázezer (300.000) ember lakik. Igazunk van-e, hogy ha minden emberre csak egy 2 filléres tok gyujtót számítunk, mely egy esztendő alatt elfogy, pedig több elfogy, igaz-e, hogy ez a vármegye évenként csak gyujtóért hat ezer koronát küld Linzbe és Augsburgba? Az egész országban elfogy százannyi (6000×100) s ez annyi mint hatszázezerkorona, mely kimegy az országból, pedig benn is maradhatna, sőt ben kellene maradnia.

Hatszázezer korona! De ez a legenyhébb találmányra való számítás, mert valósággal háromszázezer is kimegy, — s ez csak egy év alatt! (1898-ban pl. egy millió 185 ezer 900 korona). Ez a valóság és ez csak: gyujtóért! Hol van a ruházat, butorzat, hol vannak a drága szőnyegek, „sifonerek”, kendők, a bécsi és a brüsszeli csipkék, mikor a kakastollat külföldről hozatjuk a kalapra s Angliából vásároljuk a — kutyát is. Vessen hozzá, akinek kedve van, hogy csak évenként, mily tenger pénz megy ki ok nélkül hazánkból, a mi szegénységünkre, csufságunkra és szegényünkre.

Sok az! Ramegy félmilliárd koronára! Mi egyszerű emberek nem is igen tudjuk, hogy mennyi ez.

Ennyivel gazdagodik a külföld évenként. S évenként ennyivel szegényedik a mi országunk.

De vajjon meddig tarthat ez így! Ki tudná megmondani?

Félmilliárd korona! És ez nem is politikai

tetem önt a Lausanneban megjelenő havi lapra, a jeles „Bibliothèque et Revue Suisse”-re is Folyó számában egyikét hozta a legjobb cikkelyeknek, melyek után a délafrikai helyzetéről elfogulatlanul író külföldi lapok bizvást indulhatnak. Azok a cikkelyek nemcsak hogy részrehajlatlanok, de a körülményeket helyesen ösmerik és mély rokonszenvvel is követik az emberiség jogainak megvédéséért sikra szállt angol törekvést. — Olvassa még a „Chronique Anglaise”-t és a „Chronique Politique”-t ugyan ebben a számban. Ezt a folyóiratot én rendszeresen olvasom (gyakran a legjobb angol írók tanulmányait tartalmazza), mert úgy tetszik nekem, hogy a francia nyelvű írott lapok közül, a mi a részrehajlatlan igazságot illeti, abban bizhatik még leginkább az ember. Ha fölemli ezt a tényt, gyakrabban látható lesz majd ez a „Chr. Politique” a londoni könyvtárak asztalain is. — Mélyen sajnálhatjuk azt a hanyagságot, hogy a külföldi lapokat nem informálták helyesen, rendszeren és hogy a nagyközönség nem olvas angol lapokat és nagyon gyakran (mint Olaszországban is) az angol ügyekről elferdített modorban, francia forrásból merítenek. Példa erre a „Secolo XIX.” Genuában. Az egész szerkesztőségben nincs egy ember, a ki angol lapot olvasna, vagy látna. Sőt a nekünk kedvező Tribuna Rómában úgy beszél a búrokról, mintha ők már több mint kétszáz év óta bírnák Transvaalt! Kívánatos lenne részrehajlatlan történeti pamfleteket szerkeszteni és olcsón áruba bocsátani, mint például a St.

pénz. Ezt mi egyes emberek adjuk a szomszédoknak, kényszerítés nélkül, önkényesen, magán pénztárunkból. Pedig egy kis takarékosági hajlandósággal magunknak is megtarthatnók.

A család minden egyes tagjának, a haza minden egyes polgárának takarékoskodni kell, hogy a közbayvon romlásnak ne induljon.

Hogyan kell takarékoskodni? Ugy hogy itthon készítsük el az éleltszükségleteket. A családi otthonban és a nemzeti otthonban.

A házi ipart és a honi ipart kell megteremteni, s a meglévőket pártolással ápolni, fejleszteni és erősíteni.

Amit a mi földünk megteremhet és megterem, s a mit a mi kezünk megkészíthet és megkészít, elégedjünk meg azzal, s tartsuk bűnös dolognak, ha valaki könnyelműen külföldre szórja a pénzt. A magyar föld terményét becsüljük meg s a magyar kéz munkájával elégedjünk meg, vagy ha jobbat akarunk, kérjünk, követeljünk jobbat, de segítségünk is rajta, hogy jobbat készíthessen.

Nem jó a mi készítményünk? Hát pl. a stájeri fegyvergyár ugy egyszerre cseppent az égből? Nem. Elől kezdette volt az is s fokozatosan fejlődött.

Hát legyünk türelemmel mi is legalább egy-két esztendőig.

Értsük meg, hogy a magyar ipar pártolása nem csupán a magyar embernek a pártolása, hanem nemzeti érdek, s kettős célja van. Az ipar fejlesztésével a nemzeti művelődést emeli s a tékozlás megakadályozásával fenntartja és gyarapítja a közgazdaságot.

Kedves honfitársaink! Mostanában a miniszter urak is kiadták a rendeletet, hogy becsüljük meg drága hazánk földjének terményeit s pártoljuk a külföldiek felett hazai gyártmányainkat.

Ne várjuk, hogy serkentsenek minket a hazaszeretetre. Legyünk önkénytesek a hazafiság dolgában. Erősebb és állandóbb lesz a mi honszerelmünk, ha szabadakarattól jön az, mint ha rendelet sarkalja.

Ne csak a hivatalok pártolják a hazai ipart és termelést. A hivatalokban nincs benne minden ember. A társadalom közönségének kell pártolnia. Ebben benne vannak a hivatalok is. Benne van minden ember „kit e föld hord s egével bétakar.”

Egy jobb társadalmat kell teremteni. Az emberek gondolkozásmódját, érzését, indulatát,

James's Gazette's tette „Búrok és Brittek” c. alatt. Olaszban, franciában nem létezik könyv, melyet külföldi barátainknak ajánlhatnánk. Abszolute rosul informált és gyakran gonosz érzelmű filléres újságok látják el tudósításokkal a nagyközönséget, Leyds dr. tábora is balhiedelmeket olt az elmébe. — Bizony nagy kár, hogy a főhadvezérelt önzetlenül visszautasítja Garibaldi kardját. Az a legjobb bizonyíték lett volna arra, hogy mi a szabadságot szeretjük és legjobban meggyőződhetett volna mindenki arról, hogy a mi politikánk csak a szabadságot kívánja. Így sem ideje, sem alkalma utána járni a világnak s főképp az olaszoknak, hogy melyik oldalon: a jog, az igazság. Maradtam uram etc.

H. C.

Neveteseget azt állítani, hogy Angolország a szabadságot letiporni akarja. Ó mindenütt a valódi szabadságot védi, de igenis üldözi a hamis, az egyoldalú szabadságot. A búrok pedig a szabadságot csak a maguk részére óhajtják, a többiekkel kényők-kedvők szerint bánnak. A bent-szülöttök iránt borzasztóan irgalmatlanok; rosszabb bánásmódban részesülnek, mint a kutyák és az európai gyarmatost alárendeltnek nézik.

Ezeknek meg nem engedik a fegyverhordozást, míg ellenben minden búrnak puskája van, melyet a legcsekélyebb oknál fogva ellened szegez. Nem ócsárolom a búr nemzetet, de csak bátorságát csodálom, különben ravasz, csaló és kegyetlen. Hányszor tekintetbe sem vették a „fehér lobogó”-t és még nőkre és gyermekekre is tüzeltek!

erkölcsét, szokását, hajlamát kell jobb irányba terelni; egy jobb nézetet, véleményt és divatot kell uralkodóvá tenni, hogy közmunkánk, művelődésünk és közgazdaságunk fejlődését öntudatosan segítsük, — tehetségünkben legyünk önértékesek s a helyett, hogy hiuk lennének mások majmolásában, inkább az ég áldására: földünk terményére és saját kezünk munkájára legyünk büszkék. Tartsuk dicsőségnek az önállóságot a hazai ipar pártolását.*

Ha ezt a divatot meghonosítjuk, ezt az állandó divatot: akkor az a sok, sok millió pénzünk nem fog idegen földre menni.

Ez a divat lesz a vámsorompó, mely nem az ország határán, nem is a házunk küszöbén, hanem a *szívünkben* lesz felállítva s a vérünkkel lesz nemzeti színre festve. Csak ez a vámsorompó fogja megmenteni a közgazdaságot s fogja fejleszteni a magyar ipart s vele együtt a magyar művelődést.

Am nem lehet ezt a vámsorompót egy nap, egy hét alatt, sem egy év alatt felállítani. *Nemzedéket kell nevelni. A nevelők, a nevelőintézetek, az anyák, a tanítók, az előljárók, de legesleginkább az asszonyok nagy műve lesz az, ha az értelem, érzék és az izlés jobb irányt vesz.*

Nagy reményünk van, hogy ezt a felhívó levelünket különösen az anyák és a tanítók figyelemmel fogják olvasni s egy kissé gondolkoznak rajta. — Ti vagytok, magyar anyák és iskolatanítók, a nemzet szívverése! A ti forró lelketekből kerül ki az ember, mint kohóból a tiszta erős vas!

Nektek van a legtöbb kötelességetek, de nektek van a legnagyobb dicsőségetek.

Kedves honfitársaink! A magyar ipar pártolásáról van szó, hogy ne szegényedjünk el egészen a koldusbotig, sőt inkább jobb módra és önállóságra tegyünk szert.

Az ország keleti részén, Kolozsvárt, nagy erővel megindult a mozgalom s utána az ország nyugati felében másodiknak Zalavármegyénkben alakítottak bizottságot az eszme terjesztésére. Hitünk s reményünk van, hogy átterjed az eszme a dicső múltú Zemplén vármegyére is, mint átlebben a fris levegő odább, odább s ma a rónák nádasát lengeti, holnap a bércsek fenyvesét suhogtatja, s bejárja az egész országot.

Gyertek kedves atyáink, felebarátaink, ifjak és öregek, nem- és korkülömbőség nélkül, vallás, nemzetiség és politikai pártkülömbőség nélkül — gyertek a legesekélyebb áldozattal: egy fillérrel is, de erős hittel, jóindulattal, szegődjete a mozgalomhoz, erősítsétek a mi szavunkat és segítsétek diadalra a mi beesületes jó szándékunkat, közös boldogságunkat, *édes hazánk javára* . . .

Mert ha boldog az ország, olyan az, mint az Istennek igazságos napja: visszasugározza ránk a boldogságot.

Vármegyei ügyek.

8 %-os fizetésjavítás. Márc. 14-én rendkívüli Közgyűlést tart a nemes vármegye. Fel-

* Tudják, hogy József főherceg évtizedeken át megelégszik avval a csizmával, melyet komája varr, az alesuthi csizmadia — és nem kell neki más felsőruha, mint a melyet varr évtizedek óta számára a felesuthi zsidó szabó!

Mindenki sajnálja a Jameson-féle betörést, mi sok bajt okozott; de mindig sajnáltam Jameson dr.-t, ki egy tévedés útjára vezetett. Ő igazán hitte, hogy nők és gyermekek élete van veszedelemben *Johannisburg* területén és hogy nincs a ki megvédi őket ott. Sokan azt hiszik, hogy Krüger maga szándékosan ejtette tévedésbe Jameson-t. De akárhogy volt is a dolog, az a betörés a háborút elő nem idézte; a búrok már sokkal előbb készültek és ezt most csak ürügynek használták fel.

Nagyon sajnálom *Kronje* tábornokot s embereit, de mi jól fogunk velük bánni. *Kronje* nagyon kegyetlen volt, de mi rosszat rosszal nem viszonzunk. Lord *Roberts* ajánlatot tett neki, hogy engedje a nőknek s gyermekeknek a tábor elhagyását, s szabad utat enged nekik csapatjai közt; de *Kronje* röviden visszautasította ezt az ajánlatot. Csak vége lenne már ennek a háborúnak, de hogy hamarosan: alig hiszem.

Idé mellékelek még egy búr-költeményt. Kérem: fordítsa le zengzetes szép magyar nyelvűre, melyet én is értek*, gyermekeim beszélnek is és ösmertesse meg a nemes magyarokkal elfogulatlanul a brit és a búr érzelmeiket. Ha teszi, talán a magyarok, a kiket mi a „kelet angoljai“-nak szeretünk nevezni, megajándékoznak bennünket nagyrabecsült rokonérzésükkel.

A költemény itt következik:

* A jeles írónő Kisfaludy K. műveit fordította és most írja dióhéjban „Magyarország Történeté“-t. Szerk.

adata: a 15,474 korona állami pótvavadalmazás felosztása a tiszti-, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet közt törzsfizetések arányában, a mi egyenként 8%-nyi, azaz *nyolc* százaléknyi fizetésjavítással jár. Epedig a központ kapna 111,489 K. törzsfizetés után 8919 K. 12 f.-t, a járások pedig nyernének 77,966 K. törzsfizetés alapján: 6237 K. 28 f.-t. A Közgyűlés hozandó határozatának jogerőre emelkedése után a többiek — természetesen a nyugdíj-illetékek levonása után — ki fognak fizettetni a t. vármegye házi pénztárából.

Az esküdtzsekhez Fornszerk Béla, a s.-a-ujhelyi kir. törv. sz. mint esküdt bíróság elnöke, a következő *Értesítés-t* küldötte a f. évi márc. 2-iki kelettel: Az 1887. évi XXXIII. t.-c. 7. §-ának 9-ik bekezdése azoknak az esküdtzseknek, kik az év folyamán valamely ülés-szakban szolgálatot teljesítettek, azt a kedvezményt biztosítja, hogy az esküdtzseki szolgálat alól a folyó és következő évre kivánságukra felmentendők. Erről azzal értesitem, hogy a mennyiben ezt a kedvezményt igénybe venni kívánja, sziveskedjék azt 8 nap alatt szóval vagy írásban tudomásomra hozni.

A fegyelmi választmány kiegészített: néh. *Dókus József* helyére *Mailáth József* grófot, a ki eddig póttag volt, választották be rendes taggá, — a megüresedett póttagságot pedig *Meczner Bélával* töltötték be.

A gyámügyi felebbviteli kiküldöttség szervezetében a *Dókus József* elhunytával megüresedett hely *Nagy Barna* közíg. bizottsági taggal tölthető be.

Az italmérsi illetékek kirovása ellen beadott felszólalások elbírálására hivatott küldöttség elnökül *Meczner Béla*, alelnökül pedig *id. Meczner Gyula* kb. tagok választottak meg.

Szénkének raktár. Az Ujhelyben létesített és a vármegyei gazd. egyesület felelős kezelésére bizott szénkének-raktárért köszönő feliratot intézett *Darányi Ignác* dr. földmiv.-ügyi kir. ministerhez a közíg. bizottság.

A t. vármegye árvaszéke elintézt a f. évi febr. 1-től 28-ig 2712 ügydarabot; hátralékban maradt: 250 db.

Az inségesek 29,000 koronájából 1000 koronát a homonnai járás számára utalt ki a közgazgatási bizottság, és pedig oly célból, hogy a homonna-göröginye-lukasóczy utvonalon járhatatlan „Plana“ utszakasz a göröginye-olykai völgy közsegedelemre szorult szegény lakosságának közmunkaerejével s már a tavasz kezdetén járhatóvá tétessék.

Az állami közutak vármegyénk területén általában jól telettek ki, a közlekedés útjába akadályok sehol sem gördültek. (Hát a törv. hat. közutak? — Szerk.)

Jegyzői képesítés. A f. hó 7-én és folytatva márc. 8-án az alispán elnökle mellett megtartott jegyzői vizsgálat alkalmával négy

A búr fogoly fohásza.

1899-1900.

I. B. F. Schuman.*

— Angolból. —

És megástuk sirját ennek a búr évnek . . .
Nyomasztó bú-kinnal elmúlt örömtelen,
De nem nyomtalanul.
Feledés, mig ráhull
Fátylad, emberöltők semmiségbe térnek,
Mert nyomort, szenvedést éltünk át sok ezren . . .
Aldó imánk száll fel Hozzád Isten-Urunk:
Végezésd volt ez: mi benne megnyugszunk.

Kifürkészhetetlen járás utaidon
Most és mindenkoron tótóvan megállunk . . .
Mert erős várunk vagy:
Bizalmunk benned nagy
S porig megalázva fejünket: tulajdon
Bűnünk fölött „szánom“ gondolat, tett nálunk.
Hatalomnak telje, küldj segílyt, mely ránk hat;
Szenvedéseinkben haligasd meg imánkat.

Jó örök forrása! Ki megtört szívűbe
Alázattal közelg bánatával Hozzád
Nem fordulsz el attól;
És kegyesárodottól
Fölmelegszik, a kit az csak meg is ére . . .
Örök igazság te! ki igazságot ad:
Trónod zsamolyánál leborotunk sirva:
Ellened vétkezünk, lelkünk harcát vívja.

Könyörülj meg rajtunk, szánakozz népeden,
Ki vétéket bevallja, mit csak ellened tett.
Szüntesd meg e véres
Harcot, melyet érez
Féjdalmasan minden mindig és szüntelen,
Mig békeségd be nem járja a földet . . .
És küldd reánk, oh küldd mielőbb a napot,
Hol a könyű és gyász öröme változói!

Kapás L. Aurél.

* Schuman a colesburgi csatában esett angol fogoly.

segédjegyző ült a vizsgáló bizottság előtt. A négy jelölt közül három, névszerint: *Kun Artur*, *Schreiber Félix* és *Tóth Dezső* segédjegyzők, írásbeli dolgozataik és szóbeli feleleteik alapján, a községjegyzői önálló szolgálatra képesítették.

Helyszíni vizsgálatok. Az 1889. XXVIII. t.-c. 11. §-a, illetve az 1890. I. t.-c. 20 §-ának 3. pontja alapján kimondotta a pénzügyi kir. minister, hogy a kataszteri nyilvántartó bizottságok helyszíni vizsgálata az adók elkönyvelése körül a községeknél csakis annak ellenőrzésére terjedhet ki, hogy az adófizetőktől bevett pénzek arányosan (t. i. adótarozásaik arányában) szedettek-e be s könyveltettek el. A helyhatósági adók kezelése körül teljesítendő behatóbb vizsgálat — mint a minő előzetes vizsgálat kivántatik pl. az anyagi felelősség kimondásához is — nem a kir. pénzügyi kiküldöttek, hanem a járások főszolgabírának hatósági ügykörébe és feladataik sorába tartozik.

A községek befolyása febr. hónapban kedvező volt, ugyszintén apadás mutatkozott a hátralékban is. Befolyt: 227,221 K. 87 f. (most több, mint a múlt évi februárban: 47,156 K. 31 f.-el) kint maradt: 812,737 K. 75 f. (most alacsonyabb a hátralék állása: 36,684 K. és 88 f.-el.)

A törvényhatósági utadók febr. havi befizetésében kedvezőtlen volt az eredmény. Befolyt tőkében: 5235 K. 93 f. késed. kamatban: 33 K. 63 f. Visszaesés a múlt évi febr. 28-iki állapothoz mérve: 3881 K. 40 f. A hátralékból 3452 K. 24 f. a közvetlen fizetőknél, 13,134 K. 88 f. pedig „útátelési hozzájárulások“ címén egyes községeknél maradt befizetetlenül. Ha a most nevezett hátralékok még e hó folyamán be nem fizettetnének: feljogosított az alispán, hogy apr. hó első napjaiban a behajtást központi kiküldöttekkel foganatosíttassa, mégpedig a *mulasztó községek költségeire*.

Közegészség. S.-A.-Ujhelyben az elmúlt hó folyamán a tifusz szórványosan jelentkezett.

A s.-pataki Bodrog hidja ujjáépítésének régen vajudó ügyében döntött a m. kir. közíg. bíróság s pedig akként, hogy a hid ujjáépítése dolgában eddig hozotthatározatokat megsemmisítette.

A szürnyegi Bodrog hidja helyre állítatván, f. hó 9-én a közforgalomnak átadatott.

Rablétszám. A s.-a-ujhelyi kir. törvény-szék börtönében volt a f. évi februáriusi rablétszám: 309, ebben elítelt: 293.

Állami elemi új iskola. Szerencs városnak áll. e. iskola létesítése érdekében tett ajánlatát a minister elfogadta. Így tehát az építkezést már e tavasszal elkezdi, hogy az új iskolát még a f. évi szeptemberben megnyithassák.

Fazekas-ipar felkarolása. A kereskedelemügyi kir. minister értesítette vármegyénk főispánját, hogy S.-Patakon a fazekas-ipart tanulók részére szakrajztanfolyamot hajlandó rendeztetni, ha Sárospatak nagyközség közönsége közgyűlésen hozott s jogerőre emelkedett határozattal kötelezi magát a tanfolyam céljára alkalmas helyiséget a vasárnapi napokon rendelkezésére bocsátani és ha annak esetleg szükséges fűtéséről, megvilágításáról is gondoskodik. A rajztanár tiszteletdíjáról, a helyiség tisztításáról, valamint taneszközökről is a minister fog gondoskodni. A gyártáshoz szükséges nyersanyagok nagyban való megrendelhetése céljából pedig, ha a fazekasok egyesült erővel egy közös nyersanyag-raktárt létesítenének, — hajlandó nyersanyagoknak nagyban leendő beszerzése céljából forgó tőke gyanánt 2000 korona és az elemi erővel hajtott közös máz-örölők felállítása céljából 1000 korona és így összesen 3000 k. állami segedelmet nyújtani az e célból egye süendő szakiparosoknak. — Főispánunk az érdekeltekkel és S.-Patak város közönségével a ministeri leiratot, mely méltán kelthet ott hazafias örömet, már közölte.

A fősorozás véget ért a Bodrogközön. Az 1083 felhívott hadkötelesek közül előállott 669, katonasorba bevált 145 egyén, vagyis a megjelenteknek 22%-je.

Vásári hirdetés. A kereskedelemügyi m. kir. minister megengedte, hogy az Ung-vármegye területéhez tartozó *Szobráncz* községben és az 1900 évben kivételesen a szeptember 12-iki országosvásár ugyan e hó 19-én, a november 14-iki vásár e hó 13-án, az 1901. évi január 2-iki vásár pedig 1900. évi december 31-én tartassék meg.

Vasutat a Hegyaljának!

Zemplén-vármegye tek. törvényhatósági bizottsága a m. hó 27-én tartott közgyűlésén 80 ezer korona hozzájárulási összeget szavazott meg a tőke-terebes—varannó—csemernyei vasut létesítéséhez.

Nem ösmerem az ottani helyi viszonyokat, nem tudhatom tehát megítélni azt sem, hogy mennyire felel meg speciálisan az ottani közszükségletnek ez a tervezett vasuti vonal kiépítése.

Azonban általános szempontból ítélve meg a dolgot én közlekedési eszközeink lehető fejlesztését mindenütt és minden körülmények között örvendetes jelenségnek tartom, annál is inkább, mert egy szorosan összefüggő konnexust, kapcsolatot látok, egyrészt közlekedésügyünk fejlődése, másrészt közgazdasági viszonyaink kívánatos javulása között és ezért szükségképpen nagy súlyt kell fektetnünk annak fokozott fejlesztésére.

Nemzetgazdasági szempontból nagyfontosságú és következményeiben nagyjelentőségű körülmény ez, melynek, nézetem szerint, a mostanában országszerte megindult egészséges irányú, üdvös mozgalomban, hazai iparunk fellendítésének és megizmosodásának eminens jelentőségű kérdésében is hatványozott fontosság tulajdonítandó.

Egynéhány évvel ezelőtt ugyancsak a hegyaljai vasut ügyében írt és egyik fővárosi lapban egy kiváló szakférfiú fejtegetéseire való vonatkozással közzétett cikkemben a következők foglaltattak: „Iparunk fejletlensége következtében sajnos még mindig abban a szomorú helyzetben vagyunk, hogy a manapság bizony igen sovány jövedelmet hozó nyers terményeinket a más államokban gyártott és aránytalanul nagyobb hasznot hozó iparcikkek ellenében kell becserelelnünk. Iparunk fejlesztése révén kell tehát más államokkal gazdaságpolitika tekintetében felvennünk a harcot.

Nagy és hatalmas fegyver e küzdelemünkben a primitív földművelést is iparszerű foglalkozással változtató vasut, a mely eszköz nélkül ipar és a vele járó kereskedés manapság már meg nem élhet. Még mostan, mezőgazdasági államunkban is, de még különösebben fejlesztendő iparunk mellett elengedhetetlen és főtényező, hogy áruink, akár nyerstermények, akár az elszállítandó iparcikkek, az olesó szállítás minden hasznát élvezve juthassanak el rendeltetésük helyére, fogyasztó piacokra.“ Ennek regisztrálását e helyen aktuálisnak tartom.

Mindezek után megragadom az alkalmat arra, hogy ebből kifolyólag a Hegyalja 2 jelentékeny városának *Mád* és *Tállya* városoknak régen vajdó vasut-ügyére ismételten rámutassak.

Az általam felsoroltak után azt hiszem teljesen mentve vagyok annak még csak feltevése alól is, mintha a tőke-terebes—varannó—csemernyei vasut létesítésének szükségét és ezzel kapcsolatosan a vármegye részéről megszavazott hozzájárulási összeg indokolt voltát akarnám kritizálgatni. — Legtávolabbról sem; csupán a száraz tényállásnak, az igazságnak tartozom annak kijelentésével, hogy mi mostoha gyermekei vagyunk e vármegyének, mert mindenütt többlet tesznek egy vasut létesítése érdekében, mindenütt nagyobb támogatásban részesítik már magában az ily irányú kedvezményezést is, mint nálunk, holott — és ezt bátran merem állítani a nélkül, hogy ez által a túlzás hibájába esni félnék — e kérdés talán éppen itten sokkal eminensebb közgazdasági jelentőséggel bírna, mint a vármegye bármely részén.

Ha máségebet nem említek, mint azt a körülményt, hogy *Tállya* és *Mád* az, hol a szőlőtelepítések talán legnagyobb arányokat öltenek, már magában véve ez is indokoltá és kívánatosá tenné e városoknak a vasut hálózatába való bevonását, — de ha még hozzá teszem, hogy némiképp *Tállya* is, de különösen *Mád* az, mely óriási nagy borkereskedelme révén az egész Hegyalján a legnagyobb és legkiterjedtebb üzleti összeköttetésben áll Gácsország, Csehország, Morvaország, Németország, Oroszország sőt Amerikával is — ez ugy vélem állításomat és egy itten létesítendő vasut szükségét teljesen és kellően igazolja.

De ha még mindettől is eltekintünk — egy itten építendő vasuti vonalnak jelentőséget tulajdonítanának erdőségeink és azon óriási mennyiségű és utépítésre különösen alkalmas kővünk is, mely ma szállítási eszközök hiányában majdnem teljesen értéktelenül itt hever, holott megfelelő forgalmi eszközök mellett ezeket kitűnően lehetne értékesíteni.

De legnagyobb fontosságú talán az a stratégiai szempontból is különös figyelmet érdemlő körülmény, hogy ezen az uton, vagyis *Mád*, *Tállya* és *Szántó* városokon át direkte össze lehetne kötni a nagy Alföldet Pelsőmagyarországgal és nem kellene az esetleg Debreczenből Kassára

utazóknak egy valóságos „földköri utazás“-t megtenniök.

Ezek azok az, úgy hiszem eléggé nyomós okok, melyek egy itten építendő vasut szükségének bizonyításával felhozhatók.

Mi régen felösmertük már ennek nagy jelentőségét; el is követtünk már e tekintetben minden lehető — hogy ne mondjam lehetetlent is — de erőink mindannyiszor elégteleneknek bizonyultak annak cöhoz vitelére, törekvésünk megvalósítására, mert minden erőmegfeszítés mellett sem voltunk és nem vagyunk most sem képesek a szükséges összeget sajátunkból előteremteni.

Ezért veszek magamnak bátorságot arra, hogy Zemplén-vármegye tek. törvényhatósági bizottságának a mult gyűlésén hozott határozatából kifolyólag, de még különösen a vármegye élén álló azoknak a férfiaknak, kik a Hegyalja érdekeit olyannyira szívükön viselik, kik dieséretreméltó, nemes feladatukul tűzték annak újá-teremtését, fejlődését minden tőlük kitelhető uton-módon elősegíteni, hogy mint mondtam ezeknek jóakaratu figyelmébe ajánljam e — szerintem — közgazdasági szempontból fontos ügyet.

Uraim! Az a mit Önöktől kérünk, nem egyéb, mint egy kis jóakaratu támogatás* és ha ebben részesítenek bennünket, úgy bizvást hiszem, hogy e régen vajdó ügyet a megvalósulás stádiumába juttatni sikerülni fog.

Mád, 1900. március 7-én.

Wetterschneider Miksa.

Hírek a nagyvilágból.

Stefánia főhercegnő végképp elbucsuzván az uralkodó családtól, Miramárba érkezett. Esküvője *Lónyay* Elemér gróffal, mint mondják, f. hó 19-én lesz Miramárban.

Párisban a „Théâtre Français“ színház leégett. Egy művészöntétegett. A kár helyre pótolhatatlan és milliókra rúg.

Szerbia f. hó 6-án nagy ünnepiességgel ülte meg *Sándor* király megkoronozásának harmadik évfordulóját.

Dél-Afrikából minden nap várhatjuk a döntő ütközet híret. *Roberts* lord angol fővezér előcsapatai már megütözték *Joubert* búr fővezérnek előretolt csapataival, melyek a tulerő elől visszahúzódtak. Az angol hadak vonatott lassúsággal nyomulnak előre, mi alatt a búrok 50—60 kilométer hosszúságban fejtik ki arevonalukat. Transvaal fővárosát, Pretóriát, a búrok 5000 benzölött alkalmazásával nyakra-főre erősítik, a mi arra mutat, hogy vereség esetén *Joubert* összes had erejével visszahúzódní készül a búr székváros sáncái mögé. *Krüger* és *Stein* köztársasági elnökök személyesen tüzelik a búr hadsereget hősi küzdelemre. (Legújabb hír szerint a *Dordrecht* mellett vívott igen véres harc után az angolok visszavertek. — Szerk.)

Hírek az országból.

József főherceg a fiúmei „Villa Giuseppe“-ben f. hó 6-án ünnepelte meg szerető családjától és közszeretettől övezve születésének hatvanhetedik évfordulóját. A magyarok istene még igen sokáig éltesse!

Széchenyi Manó gróf, Öfelsége személye körüli minister, etől az állásától felmentetvén, helyette a felség személye körüli ministerium vezetésével ideiglenesen *Szél* Kálmán főminister bizott meg. *Széchenyi* gróf az első osztályú vaskorona-rendet kapta öfelségétől.

Görögkatolikus zarándoklat. Ötszázötven gk. szertartásu magyar indult f. hó 4-én Rómába, hogy a pápa elé járuljon egy nagy kérelemmel, vagyis hogy engedje meg nekik a szenteséges atya a magyar nyelvet misenyelvül használni s pedig azért, mert a mindedig ol táryeivül használt ó-orosz nyelvet a gk. hívek nem értik. A zarándokok f. hó 6-án érkeztek Rómába. A pápa tegnapelőtt d. e. fogadta a magyar zarándokokat, kik között több mint száz uri hölgy is van.

Harmincegy új gyár. A kereskedelem-ügyi kir. ministeriumban ez idő szerint nem kevesebb, mint *harmincegy* új gyár alapításáról folynak tárgyalások — még pedig osztrák és német töképezések részéről tett ajánlatok révén.

Különfélék.

Királyi adományok. Öfelsége, kabinet irodája utján és főispánunk előterjesztésére *Brinszky* Antal rudlyói, *Csanda* János f.-olsvai gk. lelkészeknek egyenként 50 kor. — *Dudinszky*

* A mire mindig bizvást is számíthatnak. Szerk.

Tivadar dámóezi gk. lelkésznek 40 kor. — *Végre* *Pajkossy* Miklós komlóskai gk. tanítónak 30 kor. legkegyesebb adományt küldött.

Fejedelmi adomány. *Andrássy* Dénes gróf és angyali lelkületű neje, a szerenési gk. iskola és tanítói lak ujonnan való felépítésére 6000, azaz *hatezer* koronát volt kegyes adományozni, — mely fejedelmi adományért háladatos szívvel áldja a szerenési gk. nép a nemes keblü grófot és a grófnét. Eltesse is a jó Isten nemes lényeket sokáig, hogy még többen is hálásan áldhassák páratlan nemes jótékonyaságukért. **Y.**

Személyi hírek. A római zarándoklatban, melyről lapunknak arra alkalmas rovata részletesebben is szól, vármegyénkbeli részt vesznek s most Rómában időznek: *Miklós* István tiszteletbeli pápai káplán, gk. esperes sátor-alja-ujhelyi, *Spiri* Elek lasztóci, *Grigássy* Mihály tokaji, *Szteczovics* Miklós tocsvai, *Bihary* Emil pesolinai és *Gajdics* János zuellai gk. lelkészek, — ugyszintén *Melles* Emil, talval még vármegyénkben n.-dobrai, most szatmár-németi gk. esperes-lelkész.

Március 15. Ma egy hetes számunkban közöltük, hogy a „nagy idők“ évfordulóját Ujhely város hazafias polgársága is megünnepli. A kezdes ezuttal is a városi kaszinóból indul ki, melynek választmánya elhatározta, hogy az ünnepre, vagyis a jelzett alkalomból a színházban rendezendő társas vacsorára, melyen a városi daloskör is közre fog működni, plakátokon hívják meg a polgárságot. Az ünnep hivatalos szónokául a nagy idők tanuját és részesét, *Matolai* Etele alispánt kéri föl. Páholy-jegyek az estére *Szent-Györgyi* Vilmos kereskedésében kaphatók. A vacsorajegy ára: 3 korona.

Kései tél. Nemesak minálunk, de országszerte szokatlanul hi deg időjárás tart máre. 1-étől. Ha ragyogóan ki is süt a nap: fogviesorgató hideg van. Tíz nap óta s éjjel nappal jobban kell fütetnünk, mint kellett decemberben. A tüzi-fával kereskedőknek jó szüretük van. A szegénységnek egy része dermedt tagjait nagy félve, pedig senki sem rivall rá, hogy ne tegye, reggelenként ott melengeti, engeszteli a vármegyházának erre a célra is fütött északi földszinti folyosóján. S ha már megmelegedett, avval távozik: isten áldja meg a vármegye jó-ságos urait!

Sorozás. Ujhely rendezett tanácsu városban tegnapelőtt volt meg a sorozás. A felhivott 280 hadköteles közül mindössze előállott 162. Ebből besoroztak 31 legényt. A bizottság polgári elnöke *Matolai* Etele alispán, katonai elnöke *Algya* es. és kir. őrnagy, honvéd-elnöke *Lengyel* Manó honv. őrnagy. A sorozást az ujhelyi járásból holnap és holnapután folytatják. — A sorozás napján *Székely* Elek polgármester a sorozó bizottság tiszteletére fényes ebédet adott.

Beszámolás. *Molnárné*-Dohnál Anna által a vármegyház dísztermében, f. hó 7-én, rendezett hangverseny a városi árvaháznak szép segítséget nyújtott, a mennyiben 218 korona bevételből 75 korona kiadás után *143 korona maradt az árvák számára*. Külön meg kell még említenünk *Stark* Mátyás butorszállítót, ki a nemes cél érdekében a rendesnél 6 koronával olesóbban szállította a zongorát Ugy örül a lelkünk, mikor nemes lelkü uri nők az árvák és szegények könyeit törülgetik. —m.

Közvacsora. Az ujhelyi szegény izr. iskolás gyerekeket ruházató egyesület tegnap közvacsorájáról mához egy hétre hozunk tudósítást.

Kinyomozott tolvajok. A M. A. V. ujhelyi gépjavitó-műhelyéből az utóbbi időkben ismeretlen tettesek több száz korona értékű vörös rezet és egyéb értékes fémet tulajdonítottak el. A lopás ügye a rendőrséghez került, a hol, több mint egy hónap multán, de végre is az elmúlt héten helyes nyomokra jutottak s a tetteseket *Ribaresik* Miska, *Kovács* Károly, *Barcsai* József és *Rapszki* János iskola- és dologkerülő sihederek személyében kézrekerítették. A jó madarak a gyártelep fakerítése alatt ásott lyukon át jutottak a telep udvarára. Az orgazdaság vadjá egy ujhelyi háztulajdonost és kereskedőt terhel.

A „Kassai Múzeum“. Fényes, új palotát emelt-Kassa város közönsége a kassai múzeumnak, melyben azok az értékes gyűjtemények fognak kényelmesen és tanulmányozásra alkalmas módon elhelyeztetni, melyek eddig a „Felsőmagyarországi Múzeum“ régi helyiségeiben voltak rakásra halmozva. Ezek a gyűjtemények, melyek között vármegyénk földjéből előkerült temérdek régiség, egyebek közt egy római legionárius sisakjáról való „Minerva fej“ is van, időközben becses adományokkal szaporodtak, úgy, hogy a „Kassai Múzeum“ egyike lesz az ország legszebb muzeomai-nak. A Felsőmagyarországi múzeum-egyesület f. hó 4-én tartotta meg a város háza dísztermében az átadásra vonatkozó rendkívüli közgyű-

lését, melyen az új múzeum berendezését illető sok fontos kérdés is elintézésre nyert. A műkincsek szakszerű elrendezése, nagyon helyesen, több szakférfiut hívták meg. A zempléni vonatkozású régiségeket annak idején a vállalatunkban jelenő „Adalékok Zemplén vármegye Történetéhez” e. havi folyóirat fogja tüzetesen ösmertetni.

— **A perbenyiki téli gazdasági tanfolyam** f. hó 15-én d. e. 10 órakor fog ünnepesen berekesztetni. A záróünnepség a perbenyiki vasúti állomás mellett lévő „Nyesés”-ben, a grófi épületben lesz, mely aktusnál, mint remélik, a földművelésügyi m. kir. miniszter kiküldöttje is jelen lesz. Az érdeklődő birtokosok, községi előjárók, lelkészek, jegyzők, tanítók s magoknak a kisgazdáknak figyelmét ez uton hívjuk fel a záróünnepségre, melyen mindenkit szívesen látnak. A szorgalmasabb hallgatók között — kik bizonyítványt is kapnak — könyveket s egyéb jutalomdíjakat fognak kiosztani.

— **„Magyar Nemzet”** politikai napi lap mai számunkban közölt hirdetésére különösen felhívjuk lapunk t. olvasóinak szíves figyelmét. A „Magyar Nemzet” főszerkesztője **Jókai Mór** és **Bekes Gusztáv**, felelős szerkesztője: **Adorján Sándor**. Kiadótulajdonos: Athenaeum Irodalmi és nyomdai r. t.

— **Viharüző ágyuk.** Baum Oszkár a budapesti központi meteorológiai intézet asszisztense — mint már a „Zemplén” révén ismételve is értesültek t. olvasóink — f. hó 18-án, Tálylán a jég ellen való védekezésről és a viharüző ágyukról előadást fog tartani. Az előadás alatt a viharüző ágyuk kezelése gyakorlati szempontból is be fog mutatni. — Úgy a szakelőadásra, mint az ágyuk gyakorlati bemutatására szívesen hívjuk fel a dolog iránt érdeklődő nagy közönség figyelmét.

— **Egy jó modoru leány**, mint elárúsító, felvétetik egy helybeli divat- és rövidáru üzletben. — Cim a kiadóhivatalban.

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltek. — fekete, fehér és színes, 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként. Mindenkinek postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva. — **mintákat pedig postafordultával küldenek Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **sejtemgyárai Zürichben.**

— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó — 1.

Irodalom.

Az **„Adalékok Zemplén vármegye Történetéhez”** e. havi folyóiratunknak 1900. évi, egy-szeresmind a VI. évfolyamnak **márciusi** füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Jelentés a sz.-istván-baksai halom ásásáról. Irta: **Hampel József**. — 2. Levél a szerkesztőhöz. Irta: **Székelly Imre** ev. ref. lelkész. — 3. Megjegyzések. Irta: **Matolay Béla**. — 4. Zemplén-vármegye történelmi földrajza (XX. közl.) Irta: **Dongó Gy. Géza**. — 5. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (49. folyt.) Latinból: **Matolay Etele**. — 6. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (49. folyt.) Latinból: **Dongó Gy. Géza**. — 7. Babotsay Izsák, Terezal v. nótáriusának naplója. (3. folyt.) Közli: **Hubay Kálmán**. — 8. Szirmay András naplója. (45. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc**. — 9. A sárospataki ev. ref. főiskola rövid története. I. (Képpel). Irta: **Szinyei Gerzson**. — 10. **Levelesláda:** A br. Sennyey-család levelestárából (VI.) Közli: **Lojda József**. — 11. Terezal város oltalomlevele 1598-ból. (V. folyt. és vége.) Latinból: **Matolay Etele**. — 12. Zombory Hasznos Péter nemesi kiváltság-levele. (I) Ford. **Matolay Etele**. — 13. Sáros-Nagy-Patak régi jegyzőkönyveiből. (III.) Közli: **Dongó Gy. Géza**. — 14. Sáros-Nagy-Patak főbírái 1572-től máig. (3. folyt. és vége.) Közli: **Fodor Jenő**. — 15. **Irodalom:** Gaal Mózes: „Arpád utódai.” — 16. **Tárca:** A eszari pár elmaradt utazása. (Vadnay György egykoru naplójából.) — 17. A szerkesztő postája. — 18. A kiadó postája. — A havonként 2—2 nagy iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 korona 80 fillér. — **Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a községek figyelmébe; annyival is inkább, mert ebben az évfolyamban is tart még az egyes községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.**

Magyarország és a zsidóság. Ezen a címen vaskötet s mindjárt kimondhatjuk, hogy hatalmas egy politikai és közgazdasági munka jelent meg **Petrássevich Gézá**tól, az ismert nevű fiatal publicistától és közgazdasági írótól, kinek a zsidó kérdéssről már eddig írott publicistikai kisebb cikkelyei is általánosan ismertek. Fokozza művének érdekességét hogy **Petrássevich** zempléni-fé, kinek zseniális tollát ösmerek a „Zemplén” olvasói is. A jeles író ez alkalommal oly munkálattal lepi meg a magyar politikai irodalmat s a magyar olvasó közönséget, a mi-

lyet e kérdéssről Magyarországon még nem irtak. Felőlel magába ez a könyv mindent, a mi a „zsidó kérdés”-be csak belevonható: van benne biblikus, etnográfiai tanulmány, kulturtörténet, politika, közgazdaság, kultúra, szociológia, egy-szóval egy alapra van benne elhelyezve a **val-lás, a faj és a gazdasági tényező**, mint a zsi-dóban egymással elválaszthatatlanul és szerve-zen egyesült háromság. A könyv — mely nyole-fejezetre van osztva — bámulatos szorgalommal, rendkívül való ismeretkörrrel, nagy tudással meg-írt munkálatt; de isten mentesen rémlátásaitól. Irányzata Istóczybb Istóczytól! Agitatórius ereje birokra száll a legfiloszenitább fejjel és szívvel is és legyűrni iparkodik. Kár, hogy a midőn „bé-lyegez”, nem válogat sőt könyörtelen a „hom-lok”-ban. Epp azért ezt a „rettetes” könyvet „index”-be kell tétetni! Kapható a Szent Gellért róm. kat. műintézetben Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz. és a szerzőnél, Budapest, „Alkot-mány” szerkesztőség. Ara a 208 lapra terjedő kötetnek 3 korona. A mi példányunk most ki van adva ösmertetésre. Részletebben tehát majd alkalomadtán szólunk róla.

A **„Vasárnapi Ujság”** február 25-iki száma 32 kép-pel s a következő tartalommal jelent meg: „A huszár-ki-állítás” (huszonkilenc képpel a párisi világkiállítás magyar huszár-kiállításából egykorú rajzok, metszetek és festmé-nyek után, s képpel Vágó Pálnak a mai magyar hu-szárságot ábrázoló nagy festménye után) Szendrei János dr. tól. — Regénytár: „Vásárolt szívek.” Regény. Irta Má-riaffi Dávid. (Goró Lajos rajzaival) — „Híres szerelme-sek: Ágost porosz herceg és Récamier asszony” (képpel.) — „A dél-afrikai gyémántmezők.” — „Dal” Költömeny. Ambrozovics Dezsőtől. — „Valami a táneről.” A párisi kiállításra szánt tárgyak Budapestén. — Vörösmarty Mi-hály levelezéséből. — „London élelmiszer-szükséglete.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyesületek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetése negyedévre négy kor., „Po-litikai Ujdonságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megren-delhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fill.

Egyesületi élet.

A s.-a.-ujhelyi kerül. betegs. pénztár ma d. e. 11 órakor igazgatósági gyűlést d. u. 2 órakor pedig közgyűlést tart.

Közgyűlés. Az **ujhelyi önkéntes tűzoltó egyesület** ma d. e. 10 órakor tartja évi köz-gyűlését az örtanyán.

A s.-a.-ujhelyi izr. népkönyha egye-sület részére a f. évi február hóban befolyt **adományok kimutatása.**

3—3 koronát adtak: Kozmai Kun Frigyesné, Reichard Arminné, Róth Vilmosné és Schön Sándorné, továbbá élelmi szereket adományoz-tak: Davidovics Adolfné, Gottlieb Ignácné, Klein Henrikné, Róth Józsefné, Spitz Hermanné, Sole Adolfné, Schön Mórné, Schön Vilmosné dr.-né, Szöllösi Arturné, Waldmann Adolfné dr.-né, Zinner Adolfné és Zinner Henrikné urnók. Fo-gadják a nemes szívű adakozók az egyesület halás köszönetét.

S.-A.-Ujhely, 1900. március 7.

Widder Gyula, **Reichard Armin,**
titkár. h. alelnök.

Nyilvános nyugtató és köszönet.

A **homonnai jótékony nőegyesület** f. évi február hó 27-én rendezett táncestjén felül-fizettek: **Andrássy Aladárné** gr.-né 10 koronát; **Haraszthy Miklós,** **Grünwald Ignác** dr., **Mudray András,** **Rohrbocher Károly** 5—5 koronát; **Komár Adolf,** **Matolay Károly** dr., **Moskovics Er-vin** dr., **Toronszky Elek** dr., **Zuckermann** kisasz-szonyok, **Filek Károly** 4—4 koronát; **Speiser Márkus** 3 koronát; **Friedmann Izidor,** **Tyrnauer Izidor,** **id. Doby Antal,** **Zalánffy Sándor,** **Ligeti Albert** dr., **Goocs József,** **Friedmann Márkus,** **Reviczky Jenő** dr., **Mazur Gyula** dr., **Kováts József,** **Polanyi Dezső,** **Ansbach Albert,** **Harmatta Andor** 2—2 koronát; **Persenszky Lajos** 1 koronát. — Fogadják az itt megnevezett fel-ülfizetők szíves aldozatkészégükért, melylyel egyesületünket nemes céljában előbbre jutni segítették, egyesületünk halás köszönetét!

Kelt Homonnán, 1900. márc. 8-án.

Réz László,
egyesületi titkár.

Nyilvános számadás.

Az 1900. febr. 24-én Varannón megtartott mükedvelői előadás jövedelméről.

Bevétel jegyekből: . . . 314 k. 50 f.

Felülfizetésekből . . . 285 k. 50 f.

Összesen: 600 k. — f.

Kiadás . . . . . 242 k. 18 f.

Maradt: 357 k. 82 f.

Ebből a kórházalpra 300 korona tétetett be a takarékpénztárba, 57 k. 82 f. pedig mint a mükedvelők színházi díszlet-alapja külön kezeltetik.

Kelt Varannón, 1900. márc. 7.

A mükedvelők.

A fenti előadás alkalmával a jótékony-célra felülfizettek: **Csóke József** dr. 20 k. **Zékány József,** **Diószeghy János** 10—10 k. **Loisch Béla** 8 k. 20 f. **Bujanovics József** és **Frigyes** 8 k. **Bikkfalvy Lajos** 10 k. **Steiner József** 10 k. **Friedmann Vilmos** dr. 10 k. **Lovik G., Oláh A., Métély J., Steiner J., Sztankó L., Loisch B.** együtt 30 k. **Métély J., Steiner J., Martyak M.,** együtt 15 k. **Sztankó S., Steiner J., Métély J., Filieskó M., Martyak M., Spák J.,** együtt 10 k. **Mandel Rudolf** 6 k. 20 f. **Weinberger A.** 6 k. 20 f. **Verner Gyula** 7 k. 20 f. **özv. Diószeghy** 5 k. **Bodor Gábor** 5 k. 50 f. **Szendei Lipót** 5 k. **Moskovics Géza** 5 k. **Landesmann Miksa** és **T. 5 k. Mé-tely J. 5 k. Steiner J., Oláh A., Métély J., Martyak** együtt, **Spák, Martyak, Steiner, Oláh** együtt, **Simonovics J., Lehozky M., Pikna P., Schütz Nándor** dr., **Blum József, Kornfeld M.** 5—5 korona. **Friedman Vilmos** dr. 5 k. **Steiner J. 2 k. Landesmann M. 3 k. Lampel N. 3 k. Gaal S. 3 k. 60 f. Chotvács M., Földes Albert, Weiszberg M., Kasztriner M. dr., Stropf P., Rosenblüth S., Grünvald M., Stern L. N. N., Strasser Antal, Ravasz G., Füzesséry P., 2—2 korona. **Braidswehr Arpad** 2 k. 40 f. **Goldberger J., Ungerlender S., Lefkovics A., Jesztrebény K., Krämer S., Fodor R., Majer István, Ureczky Béla, Konezwald J., N. N., ifj. Simonovics dr., Lőrincz J., Benezor Zoltán, Letényi Andris, Henber J., Métély J. 1—1 korona. **Csollák E. 80 f. N. N. 20 f. N. N. 20 f. Tirpák J. 60 f.******

Fogadják a nagylelkű adakozók és felül-fizetők a jótékony-cél nevében a mükedvelők forró köszönetét.

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— A rovatért felelős: A szerkesztő-bizottság. —

Minden kézirat **Beregszászy István,** szerk. biz. elnökhöz küldendő S.-A.-Ujhelybe.

A könyvek és az olvasás.

(Folytatás)

Mindenekelőtt szakkönyveket olvassunk. A szakkönyvek olvasása a mellett, hogy helyünket emberül megállani segitenek, különös kedvet, hivatottságot öntenek keblünkbe ama foglalkozás iránt, mely a társadalomban osztályrésznkül jutott Ennek következtében örö-mel teszünk eleget kötelességünknek; a mun-kálkodásunk által elért siker pedig megszerzi számunkra azt a közbecsülést és tiszteletet, mi-vel minden helyét közmegelegedéssel betöltő hivatalnoknak a környezet, a felebbvalók és a társadalom örömmel adózik. A szakkönyvekhez tartoznak a szaklapok, melyeknek olvasása ál-tal az időnként felmerülő szakkérdésekről, a szak előhaladása és más dolgokról értesülünk, sőt magunk is kedvet kapunk a szak előhala-dásán tehetségünkhöz képest munkálni. — A szaklapok pártolása másrésztől elengedhetlen kötelességünk is, mert nemesak a szak műve-lését, mint általános nemzeti és tudományos érdeket ápoljuk ez által, hanem saját érdekein-ket is szolgáljuk. A legtöbb állás képviselői tömörülésének köszöni mai pozícióját a társa-dalomban, úgy anyagi, mint szellemi szem-pontra nézve is az emelte tulajdonképen a köz-becsülésben ama polera, a hol ma van. Így te-hát a szaklapok, mint anyagi és szellemi érde-keink képviselői kétszeresen érdemlik meg ügy-buzgó pártolásunkat s azokban való lankadat-lan munkálkodásunkat.

A szakkönyvek kizárólagos olvasása azon-ban még korántsem teszi lényünket oly telje-sen művelté, oly kifogástalan minden oldaluvá, mint a milyennek a XIX. század intelligens emberének lennie kell. Kissé tájékozatlanoknak, másrésztől meg szögleteseknek fogunk látszani, ha szakunk könyvein kívül más könyveket nem olvasunk. Továbbá vannak lényünk mélyén oly jelentkező vágyak, érzelmeink tömkelegében oly rokonszenvek, melyek világosan jelennek meg legalább egy oly ismeretirányt, melyhez lelkünk örömmel vonzódik, melynek kincseit megismerni vágyódnak s a melyeknek szellemi tárházunkba való elrakogatása igazi szórakozást, nemes idő-töltést szerez számunkra. Ezekből nem azokat a köteteket fogjuk megszerezni, melyeket az il-lető irány, mint szakkönyveket jelöl meg, ha-nem azokat a műveket, melyek népszerű mo-dorban az irány és az anyag gyöngyeivel ked-veskednek az olvasónak. Irodalmunk már nem szűkölködik ily művekben, melyek, részint mint eredeti, részint fordított művek, a könyvjegyzé-kek lapjain állandó helyet foglalnak. Egyik a természettudományok, másik a történelem vagy szépirodalom remekei iránt vonzódik inkább; sőt tagadjuk tehát meg ezeket lelkünkötől, sőt inkább legyünk azon, hogy e nemű szükségei gyarapodjanak, mert csak így közelítjük meg

Folytatás az I. mellékleten

azt az eszményi célt, hogy szellemünk nagy rendeltetéséhez, a tökéletesedéshez minél közelebb jussunk.

De még ezzel nem merítettük ki olvasni valóink nagy könyvtárát.

Az ember, mint társas lény, igen-igen érzi annak a szükségét, hogy embertársaival minél gyakrabban érintkezzen. Ezt csak a társalgás által tehetjük. Igen ám, de a társalgás annyiféle lehet, illetve oly sok tárgy körül foroghat, a mennyi az illetők látókörébe esik. Természetes, hogy művelt emberek társaságában a köznap dolgok ritkábban szokták megbeszélés tárgyát képezni. Ilyen emberek közt annyiféle szokott megoszlan a társalgás tartalma, a hány tudománytalan szolgálnak a jelenlévők. Szakszerű fejtegetés csakis egy szakma emberei között fordul elő. Szép az, ha a különféle szakok kellemes harmóniába folynak egybe s az általános meghatározások ismerete, ezekbeni könyved tájékozottság, vagyis az ugynevezett enciklopedikus műveltség irányítja a társalgás menetét. A ki ilyenkor szűk ismeteköre miatt nem kísérheti a társalgás menetét, szótlanságra és unalomra van kárhoztatva. Ennek elkerülése végett tehát szükségünk van arra, hogy időnkint tájékoztassuk magunkat lehetőleg minden oldalról.

(Folyt. köv.)

Zselvay Bogdán.

Felhívás

S.-A.-Ujhely városában és környékén működő összes néptanítókhöz és tanítónőkhöz.

Bizonyára mindnyájan hallottak már t. kartársaim az irva-olvasás tanítására Czukrász Róza által hazánkba behozott „phonomimikai“ módszerről, mely — tanügyi körökben nagy feltűnést keltve — az ország több vidékén, számos iskolában alkalmazásba vétetett és be is lett mutatva.

Különböző tanügyi lapokban megjelent nyilatkozatok szerint köztudomású róla az is, hogy az irva-olvasás tantárgy eddigi tanításánál felmerült s mindnyájunk által ismert nehézségeknek teljesen elejét veszi. A tanulást a gyermekekre nézve kedvesen és kellemesen szórakoztató, egyöntetű munkává, ugyszólván játékká varázsolja; a tanító eddigi orhangoztatás alkalmával kifejtett, rendkívül fárasztó munkáját tetemesen megkönnyíti s az eredményt is sokkal rövidebb idő alatt teszi nemesak elérhetővé, de feltűnővé.

E módszer használatát S.-A.-Ujhelyben és környékén tudomásom szerint még senki sem próbálta meg; én vagyok az első, ki kivételképpen teljesen e tanmód alapján tanítom osztályomban az irva-olvasást.

Azt hiszem tehát nem követek el szerénységet, a mikor az igen tisztelt kartársakat és a tanügyünk iránt érdeklődőket f. évi márc. hó 14-én délután 2 órára a helybeli állami iskola III. fu-osztályában tartandó „phonomimikai“ módszer s az általa eddig elért eredmény bemutatására tiszteletteljesen meghívom.

S.-A.-Ujhely, 1900. márc. hó 10-én.

Gárdonyi József,
all. tanító,

830. sz. T. Zemplén-vármegye tanfelügyelőségétől.
A zemplén-vármegyei T. iskolai Elöljáróságokhoz.

Az országos tanszer-muzeumi bizottság indokolt javaslatára Zsigmundik János bazini községi iskolai tanító szabadalmazott telluriumát mint igen célszerű és olcsó taneszközt a T. iskolai Elöljáróságok figyelmébe megvételre igen melegen ajánlom.

Az említett taneszköz nevezett tanítónál 10 ftért, azaz 20 koronáért kapható.

S.-A.-Ujhely, 1900. márc. 5-én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.**Tanügyi apróságok.**

A tanítói nyugdíjalapról. A nyugdíj törvény revízió előtt bizonyára szívesen fogja venni olvasóközönségünk, ha bemutatjuk a kultuszministernek a nyugdíjalap állapotáról szóló jelentését.

A nyugdíjintézetbe felvett tagok száma 19794.
300—400 ft nyugdíjigénnyel felvétellett 10.191.
400—500 ft 4357
500 forintot felüli nyugdíjigénnyel 5247

1898-ban a nyugdíjas tanítók közül: 100 ft nyugdíjat élvezett 184, 101—120 ftot 302, 121—150 ftot 289, 151—201 ftot 526, 201—250 ftot 553, 251—300 ftot 207, 301—400 ftot 300, 401—500 ftot 146, 501—600 ftot 52, 601—800 ftot 36, 801—1000 ftot 13, 1000 fton felül 2.

A legnagyobb nyugdíj kitett 1100 ftot. — 1 tanítóra átlag 233 ft nyugdíj esik.

Az özvegyi ellátásban részesülők közül: 34 ftot kapot 1391, 100 ftot 16, 100—150 ftot 541, 150—200 ftot 197, 200—300 ftot 235, 300—400 ftot 146, 400 fton felül 10.

Tanítók árvái közül 20 fton aluli gyámpénzben részesült 6, 20—24 fton 35, 25 fton 949, 25—30 fton 119, 30—50 fton 435, 50—75 fton 309, 75—100 fton 32, 100—150 fton 1. — Nem részesült gyámpénzben 134.

Elhelyezve volt:
a debreczeni árvaházban 179
a kolozsvári árvaházban 53
a hódmező-vásárhelyi árvaházban 10
242

Eszerint tehát kijárt:
Nyugdíjakra . . . . . 608,134 ft 11 kr.
Özvegyi ellátási díjakra . . . . . 342,075 ft 22 kr.
Árváknak gyámpénz . . . . . 74,050 ft 08 kr.
Nyugdíj pótló segély . . . . . 501 ft 67 kr.
Végkielégítés címén . . . . . 8043 ft — kr.
Temetési járulékokban . . . . . 810 ft — kr.
Az árvaházak fentartása . . . . . 49,065 ft 08 kr.
Összesen: . . . . . 1.082,679 ft 16 kr.
Az 1898. évi valódi bevétel 1.432,646 ft 80 kr.
kiadások . . . . . 1.147,056 ft 06 kr.
Fölösleg . . . . . 285,590 ft 83 kr.
Ehhez járul az államkincstáról 150,000 ft — kr.
Az ingatlanoknál mutatkozó értékszáporulat . . . . . 77,638 ft 75 kr.
Az összes fölösleg . . . . . 513,229 ft 58 kr.
Tiszta vagyon: . . . . . 13.302,215 ft 43 kr.
Évi gyarapodás: . . . . . 513,259 ft 58 kr.

Fabián István abarai ev. ref. tanító társunkat és rovatunknak is egyik kitünő munkatársát ritka szép elismerés érte, mert a Csáky Albin gr. elnöklété alatt működő „Országos Erkölcselemesítő Egyesület“ által az 1893. évben Vásárhelyen, 1895. évben pedig Abara községben szervezett ifjúsági dal- és olvasó-egyesület szervezéséért és állandó buzgó és sikeres vezetéséért díszoklevéllel és 100 korona jutalomdíjjal tüntetett ki. — Szolgáljon ez buzdításul összes tanítótársainknak. (A szerk. biz.)

A szerencsi népiszk. tanítói febr. hó 27-én tartották meg jótékonycélú dal-, zene- és táncestélyüket. Szerencs és vidéke közönsége egy nagyon szép estét élvezett át. — Az estélyen különösen kitűntek Gábor Gyuláné dr.-né, ki szép énekével elragadtatta a közönséget, Lincz Gézané és Schridde Bella zongrajátékkal, Szilva Béla dr. szép felolvasásával járultak hozzá az est sikerült ségéhez. Sok tapost aratott a sárospatoki áll. képző énekkara is énekszámával. — Ott láttuk a díszes közönség sorában Bernáth Béla orsz. képviselőt is, ki a tanítók meghívására direkt jött le Pestről. — A zeneestélyt kedélyes táncmulatság követte, melynek csak a reggel vetett véget. A jótékony est oltára is hozott a mulatság. Jövedelmezett a „Zemplén-vármegyei Tanítók Háza“-ra 104 kor. 67 fillért és ugyanannyit a szerencsi népkönyvtár javára is. — Felülfizettek 10—10 koronát: Deutsch Gyula, Harkányi János br. (Bpest); 8—8 kor.: Bernáth Béla, Malonyai Tamás, Vitányi Bertalan; 4—4 kor.: Abonyi Károly, Baranyi Kálmán, Dezső Lajos, Geyer Károlyné, Pintér István; 3—3 kor.: Grosz Abraham, Székely Miklós dr.; 2—2 kor.: Bárczy Gusztáv, özv. Bóta Béláné, Balogh Kálmán, Csontos Margit, Engel Kóbi, Fischer Emil, Goldstein Manó, Hodossy Kálmán, Kovács Sándor, Paczauer Félix dr., Paczauer Mór dr., Rozgonyi András, Simon József, Schlick Gábor, Szunyogh Ferenc, Tanhofer Ferenc, Tószár Dezső, Veress Ferenc, Klein Dávid, Vitt József, Vitek Imre; 1—1 koronát: Bányai János, Flesch Lajos, Grosz Zsigmond, Juhász Lajos, Turesányi Ferenc, N. N.; 40 fillért Erdélyi Gábor. — A rendezőség ez uton is köszönetet mond a műkedvelő szereplőknek és a felülfizetőknek, valamint Keresztési Lajosnénak, ki a sárospatoki énekkar ellátásában tanúsított bőkezűséget, r. l.

Iskolai értesítés.

A helybeli aut. ort. izr. hitközség f. hó 4-én hozott határozata értelmében hat osztályu elemi iskolája mellé ismétlő iskolát szervez, melyben a tanítás e hó közepén kezdődik.

Az érdekeltek t. szülőket ezen az uton is értesítjük arról, hogy azokat a gyermekeiket, a kik 12-ik évüket betöltötték és 15-ik évüket még meg nem haladták, ez ismétlő iskolába f. hó 11., 12 és 13-án délutáni 1 órától 2-ig az ort. izr. népiszkola helyiségében Grosszmann Mór tanító urnál beirathatják.

S.-A.-Ujhely, 1900. márc. 5-én.

Glattstein Mór,
isksz. elnök.**CSARNOK.****Belecsendül . . . .**

Belecsendül még olykor-olykor
Szivembe egy bús érzelem.
Ha rám ragyog a csillagokból
A fény szép őszi estelen.
Bár azt hívém, hogy veszve régen,
A láng nem ég; elhamvadott:
Ilyenkor még is újra érzem:
Nem hült ki még, csak tetszhalott.

Ragyogjatok az őszi égről
Szivembe, fényes csillagok,
Hadd higgyem azt, hogy fényetekből
En rám két édes szem ragyog!
Hadd higgyem azt, hogy visszatérhet,
— Csak röpke pillanatra bár —
Kihült szívbe a régi érzet;
Hideg őszbe az enyhe nyár . . . .
(M.-Sziget.)

Krüzselyi Erzsike.

Molnárné Dohnál Anna tanítványaik hangversenye.

S.-A.-Ujhely, 1900. márc. 7.

Egyszer a görög Muzsák tudni akarták, hogy lényegében mi a zene. Felmentek Zenóhoz az Olymposra s azt kérdezték tőle: atyánk, mondd meg nekünk, minek nevezzük a zenét. A léha görög isten így válaszolt: muzsikának. — A Muzsák nem voltak megelégedve a válaszzal és elmentek a bölcsesség istenasszonyához; Pallas Athenéhez. Pártfogónk — szóltak hozzá — mondd meg nekünk, mi a zene? Athéne, a szép istennő, negsimitotta aranyos szöke haját s így szólt: csoda!

A görög mythosnak ez a szép meséje jut mindig eszembe, ha valamely hangversenyen meghuzódva hallgatom a szülő művészetnek ezt az egyik testvérét. Így történt ez Molnárné hangversenyén is. S mikor a zenélő kedves, szép leányok futtatták ujjait a zongorán, vagy mikor Olchváry Ernő gondolkája bugott: az a kérdés támadt fel lelkemben, hogy mi az, a mi nekem itt szép, — beálltam Muzsának; elmentem, ha nem is Pallas Athenéhez, hanem az emberi ész legkiválóbb eszményeihez s megkérdeztem tőlük: mi a zene?

E kérdésre nézve a legnagyobb gondolkodók is eltérnek egymástól. Egy kiváló tudós összegezte is ezeket az elméleteket. Mint ő mondja: Kepler, Leibnitz, Euler azt állítják, számviszony; Hegel, Krause, Kant, Herver ezt a fel fogást tagadják, de az igazságot ők sem mondják meg. Helmholtz a halló idegek érzékenységét tekintti a zene hatásának alapjául, Schopenhauer az abszolút lényegét keresi a zenében, Hermes a zenét az összes dolgok rendje ismeretének nevezi, Pithagoras szerint a zenében egy egész ütegrend lakik. S alkalmasint innét keletkezett azon titok szerű képzelmeknek, a sphaeráknak harmoniája mely a középkoron végig vonul.

Minden meghatározás nélkül Luther a zenét isten legbecsesebb ajándékának tartja. — Shakespeare pedig azt mondja, hogy a ki nem tudja, mi a zene, annak nincs szive, nincs lelke.

Mi azonban érezzük mi a zene. Velünk van az a bölcsőtől kezdve a sirig: a bölcsődaltól a temetés daláig; ez kíséri oltárhoz a menyasszonyt, a munkáknak jobbkeze, Tyrtaeus a csatamezőn ezzel buzdít és önt életet még a haldoklóba is.

Hangja a boldogságnak és enyhítője a fájdalomnak.

Orpheus dalától megszelídülnek az erdő vadjai, lecsillapulnak a tenger hullámai, a sziklák táncra kelnek. Amphion Theba falát felépíti, mert lantja zenéjére a kövek szépen rakódnak egymásra. Jerikó falai pedig Izrael papjainak trombitáira lehullanak.

A finnek regéje mondja, hogy mikor Vainemöinen, az ő Orpheusuk, a hurokhoz nyult, a partok homokja gyémántszemékké változott, a fák ütem szerint bolyngatták lombjaikat s a medvék bámulva állottak meg.

Nosztradamusz szerint a provencei troubadourok az utonállókát énekeikkel lefegyverezték. Mikor a svájciak idegen szolgálatban állottak, nemzeti dalaikat nem volt szabad a zene-karnak játszani, mert a haláltól sem féltek s elhagyták ezredeiket a honvágy miatt.

Nálunk sem volt szabad sokáig játszani — a Rákóczy-indulót!

A zenét nem az ember találta fel. A kis szerelmes madár csicseregget már az ember létezése előtt; a patak hullámai ősidőktől csevegnek; az őserdők hatalmas fáin keresztül a szél a legszebb harmóniát sivitotta.

A zene hatása jótékony és nemesítő.

Szép tündér a zene; csengő csoda, mely, mint egy szép asszony, nemesbit, javit, vigasztal, lelkesít.

Te ringatod a kisedet — így énekl meg a zenét a költő — a vágynak te adsz szót; pajzán örömmel ütemet, s holtak búcsuztatót. A hon szerelmét élteted. Te zengesz harci dalt; Fellelkesítő szózatod ad hirt és diadalt. Bölcsőtől a sirig hű társunk a zene: *Ragyogó kincs*, mit a földre sirt le az Isten szent szeme!

Ezek a gondolatok támadtak fel lelkemben a zenéről, mikor Molnárné hangversenyét élveztem. Mert nemesak a műsor állott magas színvonalon, a melyet a tanítványok végigjártak, hanem a szabatos, biztos tanításnak, mely egyszersmind a növendékeket bátor fellépésre is képessé teszi, szembeütő jeleit tapasztaltam.

A szereplők valamennyien bravúrral játszottak. Mendelssohn Szent-Iván-éji álmának nyitányát *Fried Etelka* és *Oroszy Jolán* oly szépen adták elő, hogy az egész fantasztikus vigjátékot magam elé képzeltem — énekével a szép szöke tündérkirálynénak.

Falk Mina Reinhold Impromptuje, *Oroszy Jolán* Mazurkája és *Polonaise* brillanteja, *Kutschera* Margit Waldstein-sonatája (Beethoven) és *Liszt* Rhapsodiája (VI.) nemesak a magas technikát, de a finom, a melódiába mélyedő lelkét is elárulják, s nem csoda ha több ízben még egy szép játékot kértünk.

Olchváry Ernő népdal-egyvelegét *Spillenberg* Sarolta kísérte. Egy bírálatomban már említettem a színezés fontosságát a vonós hangszerknél. Most megismétlem, hogy *Olchváry* gordonka-játéka nagyon szép volt és hozzá méltó a zongora-kíséret. A kitűnő előadás nemesített és lelkesített.

Ugyancsak *Olchváry* Ernő adta elő hegedűn *Boka* kesergőjét, melyet zongorán *Szép Ilonka* kísért. E pontnál nem vagyok illetékes bírő. A régi magyar dalok: *Bihari*, *Csermák*, *Lavotta*, *Czinka* Panna megvesztegettek a lelkemet, s ha ily gyönyörű előadásban hallom *Boka* kesergőjét: minden ítéletem csak magasztalás lehet.

Harkányi Adolárné monológja a zenedarabok között kedves és élvezetes meglepetésül szolgált annál is inkább, mert műsoron kívül történt.

Csak egyet sajnálok, hogy *Spotkovszky* Károlyné éneke, rekedtsége miatt, kimaradt a műsorból. Bizonyára betetétte volna az est sikerét.

Sokat szeretnék még e szép esetről írni, pl. azt a kedélyes táncmulatságot lefesteni, mely a hangversenyt *Boeck* nagytermében követte, s mely csak reggel felé végződött; — de bármennyit írnek is, a vége mégis csak egy lenne: a hangverseny szereplőinek a szép estéért köszönet, és művészetükért teljes elismerés, — mesterünknek pedig — *Molnár* nének — babér!

Hám Sándor dr.

Közgazdaság.

Gazdasági tudósítók. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Zemplén-vármegye szerencsi járására nézve *Dubán* Lipót szerencsi és *Potoczky* Dezső berzéki lakost, — a bodrogközi járásra nézve *Szakraida* János kir.-helmezi, *Sere* János kis-czigándi, *Eiszelt* Vince riesei és *Diószeghy* Pál örhegy-pusztai lakost, — a homonnai járásra nézve *Nyessai* József nagy-kemencei és *Vogler* Zénó felső-csebinyei lakos, — a sztrópkai járásra nézve *Laskay* László havaji lakost, — végül a sátoralja-ujhelyi járásra nézve *Szabó* Ferenc sárospataki lakost a gazdasági tudósítói tisztséggel bizta meg.

Mikor igényel a buza legtöbb tápláló anyagot?

A buza már fejlődése kezdetén is igen sok tápláló anyagot szükségel, s mennél bővebben

áll ez rendelkezésére annál erőteljesebben fejlődik az őszszel, s annál jobban állja ki a téli mostoha időjárást.

A növény tápláló anyagszükséglete a kálász kifejlődésétől a virágzásig éri el a maximumot, s ilyenkor, — hogy a maghozam megfelelő legyen — a tápláló anyagoknak nagy mennyiségére van szüksége. Nitrogénből, melyet legnagyobb mennyiségben a chilisalétrum tartalmaz, legtöbbet fogyaszt a növény tavasszal, nevezetesen pedig június elején, május végén a virágzás végén s az érés kezdetén, a foszfor-savból pedig a teljes beérés alkalmával fogyaszt legtöbbet.

A beérés alkalmával azonban már későn volna tápláló anyagokat nyújtani a növénynek, akkor az már nem vehető annak hasznát.

Ettől tehát el kell tekintenünk, s így általában véve két időszakot különböztetünk meg, melyekben a növénynek igen sok tápláló anyagra van szüksége. Az egyik a csirázás kezdete, őszre esik, a midőn a talaj kellő megmunkálásával és idejében való betrágyázásával táplálóanyag szükségletét könnyen kielégíthetjük. A második időszak tavaszra a virágzás idejére esik, a midőn a buzának ez irányban való igényeit már sokkalta nehezebben lehet kielégíteni, azért pedig, mert a talaj mélyébe nem juttathatunk tápláló anyagokat. De azért mégis módunkban van ilyenkor is segíteni a növényen, *felül trágyázás* által, a mit a könnyen oldható, magas nitrogén tartalmu chilisalétrummal vihetünk keresztül legkönnyebben, *melyet március — április hóban szórunk ki*, rendszeren két ízben, 50—60 kgrmot számítva 1—1 kat. holdra.

Ezen nitrogén tartalmu műtrágya hathatósan táplálja a buzát a virágzás tartama alatt, különösen gyengébb vetéseknél egyenesen bámulatos hatást fejt ki, s meg kétszerezzi-háromszorozza a termést.

Ez idén e körülménynek nagyobb jelentősége van mint máskor, mert a késő és gyenge vetések a hótalan nagy hidegek miatt nagyon gyengén teleltek ki, s így nagyon is rászorultak a chilisalétrum által való feljavításra.

—Y—

Willinger Márton, szőlőnagybirtokos és szőlőoltvány telep tulajdonos, (Zomba Tolna m.) legújabb árjegyzéke, melyet ritka gazdag tartalmával és izléses kivitelével fogva t. olvasóink figyelmébe ajánljuk, a napokban hagyta el a sajtót. A telep az idei I-só országos mezőgazdasági kiállításon, Szegeden a legnagyobb kollektívával volt képviselve s az első díjjal, arany éremmel lett kitüntetve, bora után a II-ik azaz ezüst éremmel, a miből tudjuk meg, hogy a telep, mely az ország legnagyobb és legmegbízhatóbb ilyenmű vállalatai közé tartozik, ma 115 kat. hold területű, a miből 45 hold immunis homok, 723 fajtából álló gazdag fajgyűjtemény, a többi részben amerikai vessző termelő, gyökereztető és ojtványból áll. E 723 fajtából álló európai fajgyűjteményből 3 millió sima és gyökerez vésző kerül eladásra, különféle színű és gyümölcsű bor, csemege chassla és muskotály fajokból; továbbá cca 2 millió amerikai fajszta, sima és gyökerez vésző, még cca 250 ezer ritka szép dus gyökereztető gyökerez fás és gyökerez zöld ojtvány többféle alanyon, ugyiszintén cca 100 ezer fajtiszta tökéletes zöld oltvány. Árjegyzéket a telep kezelősége Zombán (Tolna m.) megkeresésekre szívesen küld. Ugyancsak *Willinger Márton* elismert szakember kiadásában megjelent nagyobb kiadású 152 oldalra terjedő fajismertető, mely hízagpótló és páratlan a maga nemében, a mennyiben 723 európai szőlőfajnak eredetét, szakszerű leírását, érési idejét, azok helyes metszési módját, színét, borát, illetve borhoz való alkalmazhatóságát, azonkívül a szénkénevezési eljárást a legjobb és legelterjedtebb amerikai fajok leírását és talaj igényeit, ugy ezek levételének lenyomatát, továbbá az „Ezeréves Magyarország emléke” nevű ujdonsági szőlőnek

eredeti nagyságu szőlőfűrtjének ábráján kívül még vagy 66 néhány legszebb és legkitűnőbb szőlőfaj jól kifejlett bogycsónak eredeti nagyságu és jól sikerült lenyomatát is tartalmazza. Ez utóbbi mű 35 krnak levélbélyegben, vagy utalványon történő beküldése után, mivel tényleg még az előállítás költsége sem lehetnek megfizetve, portómentesen megküldetik. Utaljuk különben olvasóink figyelmét az „Angyaldombi szőlőoltvány telep” mai számunkban megjelenő hirdetésére.

Városi és községi ügyek.

* **Sorozás.** Székvárosunkban az idei sorozás befejeztetvén, a katonai küldöttség a nyilvántartásokat és mozgósítási iratokat is megvizsgálta. Ez a vizsgálat — írja tudósítónk — polgármesterünknek újabb babért nyújtott, mert ugy a nyilvántartások, mint a mozgósítási iratok *példás* rendben találtak.

* **Házadó.** S.-A.-Ujhelyben a házadó összeírás elkészülvén, a pénzügyigazgatóság részéről jóváhagyatott. Ennek folytán a polgármester a házadó összeírásai lajstromot *közszemlére* tette, ki felhíván a közönséget, hogy a kinek sérelme lenne az összeírás ellen, 15 nap alatt jogában áll felszólalni.

* **I és II osztályu kereseti adó.** S.-A.-Ujhelyben az első és második osztályu kereseti adó összeírása bevégezettvén, a városházánál közszemlére kitétetett. Ez ellen is 15 nap alatt lehet felszólalással élni.

* **Olfa.** S.-A.-Ujhely város az olfa vágatást bevégezettvén, a polgármester a kivágott olfa és karó összeszámolását és átvételét elrendelte. Így tehát a közönség részére megkezdődnek a faeladások. A kinek szép bükk- vagy tölgyhasáb-fára van szüksége: a városnál beszerezheti.

* **Szőlővessző.** A város szőlőtelepen zöldoltás és kitűnő gyökereztető „Rip. port.” vessző van eladó. Ezt az „occasio”-t azért is kívántuk megemlíteni, mert tudjuk, hogy a városi telepre nagy gondot fordítanak és a szőlővesszők fajtiszták.

* **Jóváhagyott költségvetések, zárószámadások.** A legutóbb febr. 28-án tartott vármegyei Közgyűlés tárgyalta és jóváhagyta Tokaj, T.-Szada, S.-Hidvég, Gesztely, Mád, Hardicsa és Kazsu községek 1900. évi, — a czigándi, n.-kövesdi, minyőcei, vécei, b. ujlaki, terebesi, sókúti, málczei, bélyi, a-hrabócei, b.-kislaludi és e.-horvátii körjegyzőségek 1900. évi, — Hardicsa és Kazsu községek 1889. évi, — a csanálói és sztrópkai körjegyzőségek 1899. évi költségvetési előirányzatait. Továbbá tárgyalta és törvényhatósági jóváhagyásban részesítette: O.-Liszka község 1897—98. évi, S.-A.-Ujhely és Tokaj 1898. évi, végül az ublyai, czigándi és terebesi körjegyzőségeknek 1898. évi zárószámadásait.

* **Allami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. márc. 3-tól 1900. márc. 10-ig a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdettetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 16 esetben; d) elhalálozott: 12 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

Zemplén-vármegye főispánjától.

221. sz./főisp. 1900.

Elnöki körlevél.

A törvényhatósági bizottság T. tagjait 1900. évi március hó 14-én délelőtt 10 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívom.

Ezen közgyűlés tárgya:

A vármegyei tiszti-, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet törzsfizetésének emelése.

LEGOLCSÓBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRÁVAL.

MAGYAR NEMZET

EGY SZÁM
8 FILLÉR.

ELŐFIZETÉSI ÁR.
1 HORA 2 KORONA.
1/4 ÉVRE 6 KORONA.

MUTATVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CIM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

sére 1900. évi március 2-án kelt 23,597/II. számú belügyministeri intézvénnyel engedélyezett 15,474 korona állami pótvajadalmazás mikénti felhasználásának megálapítása.

S.-A.-Ujhely, 1900. március hó 5.
Hazafias üdvözléssel:
Molnár István s. k.,
főispán.

ad. 33712/930. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
Hirdetmény

Miután a Bodrog és Laborcz folyók az 1888. XLI. t. c. 14 §-a rendelkezéséhez képest a halászati társulat megalakítása az érdekelt többségének a társulat megalakítása ellen tett nyilatkozata következtében meghiúsult, a törvény 47. §-a intézkedéséhez képest fentebb említett vízterületeken a halászati jog a földmivelésügyi m. kir. minister ó nagyméltóságának rendelete alapján a hatóság által 6 évről 6 évre fog adatni. Tekintettel a S.-A.-Ujhelyben 1900. évi február hó 9-én s folytatólagosan tartott érdekeltségi közgyűlésen az érdekelt által előterjesztett azon kérelemre, hogy miután a gyűlésen jelenlévők nagyobb részt mint megbízottak a vízterületnek az id. törv. 47. §-a értelmében leendő bérbeadása és az üzemterv megállapítása tekintetében megbízóik által a kellő utasítással el nem láttattak, a végrehajtási rendelet 60. §-ában gyökerező jogomnál fogva a Bodrog és Laborcz folyókra a halászati jognak 6. évre leendő bérbeadása, az üzemterv megállapítása, a bérleti területek nagyságának megállapítása s az érdekeltnek esetleg az ahoz köntendő külön feltételek iránti meghallgatása céljából 1900. évi március hó 20-ik napjának d. e. 10 órájára a vármegye székházában tartandó közgyűlésre az érdekeltet azzal hívom meg, hogy azon saját érdekükben jelenjenek meg, vagy magukat megbízottjaik által képviseltesék.

S.-A.-Ujhely, 1900. február 14.
Matolai Etele, alispán.

3080/1900. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától
A 10 fősolgabirónak és S.-A.-Ujhely polgármesterének.

Az alábbi ministeri intézvényt s az ezt kísérő hason számú intézvényt további szabályszerű eljárás céljából, másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1900 február 22.
Alispán h. :
Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

44745/VIII. 899 szám. Kereskedelemügyi m. kir. minister. Az összes hazai II. fokú iparhatóságoknak. A kézi zálogok kiváltása s a lejárt kölcsönök meghosszabbítása alkalmával nyugtató kiszolgáltatása tárgyában kiadott rendeletet tudomásul s alkalmazkodás végett azzal a felhívással küldöm meg a hatóságnak, utasítsa a hatásköre alá tartozó I. fokú iparhatóságokat, hogy jelen rendeletet egy a területükön létező kézi zálog üzletek tulajdonosaival mint — lehető széles körben — a közönséggel is ismertessék meg. Ezzel kapcsolatban még a következőket tartom szükségesnek a hatósággal közölni: 1. magán zálogüzlet tulajdonosok ellen mind gyakrabban merülnek fel panaszok azon visszaélések miatt, melyekkel nevezettek „árverésen visszamaradt tárgyak“ elárúsítása címén nemcsak zálogházakból kikerült, hanem általuk összevásárolt új, de selejtes ékszerárak elárúsításával, valamint egyéb, alább érintendő jogszolgáltatások alkalmával a vásárló közönséget megtévesztve károsítják. E visszaélések főforrásának azt a körülményt tartom, hogy a magán zálogüzlet tulajdonosok ékszerkereskedésre jogosító iparigazolványt váltva, zálogüzletüket és ékszerkereskedésüket, egy és ugyanazon helyiségben folytatják. Ez a körülmény kapcsolatban a magán zálogüzletek kirakataiban, felirataiban stb. alkalmazott „árverésen visszamaradt tárgyak“ jelzéssel a vásárló közönségben azt a hitet ébreszti, hogy az illető helyen olesó pénzért értékes cikkeket jut, holott valójában nem egyszer értéktelen árut vásárol drága pénzért. Az 1881. XIV. törvények 1. §-a szerint a kézi zálogüzlet nyitására magánosoknak az engedélyt az első fokú iparhatóság adja meg azon megbízhatóság mérlegelése mellett, mely ezen üzlet viteléhez közérdek szempontjából megkívánatik. Már pedig a megbízhatóság feltételeit az iparhatóság az engedély megadása alkalmával kutatni tartozik. A hivatkozott törvény célzatához képest nem tartom elégségesnek, ha az iparhatóság a megbízhatóság feltételeinek megállapításánál csak a folyamodó fél személyi megbízhatóságát keresi, hanem elengedhetetlenül kutatnia kell azt is, vajjon a kézi zálogüzlet humanisztikus és szocialpolitikai hivatását nem csorbíthatják e egyéb mérlegelendő körülmények, nevezetesen nem adnak e ezen körülmények alkalmat a zálogra szorulóknak könnyelműségére, nem nyujtanak-e további alkalmat a közönség

megtévesztésére, végre vajjon ezen körülmények nem olyanok-e melyek a zálogüzletre előírt iparhatósági ellenőrzést is meghiúsíthatják. — Miután pedig a közönség megtévesztését célzó hangzatos feliratok és a selejtes árak zálogba adásával ezek elárúsításával elkövetett üzelmek leginkább az ékszerüzletekkel kapcsolatos kézi zálogüzletekben tapasztalhatók, — továbbá mivel ezek üzletkapcsolat a zálogüzletek hatósági ellenőrzését is megnehezíti s így az a megbízhatóság is, melyet az 1881. XIV. törvények 1-ső §-a a zálogüzlet tekintetében megkíván, fen nem forog, felhívom a hatóságot utasítsa a hatósága alá tartozó összes elsőfokú iparhatóságokat, hogy ezen a jövőben csak oly esetben adják meg az 1881. XIV. törvények 1-ső §-ában körülírt engedélyt, midőn a folyamodó kötelezi magát, hogy kézi zálogüzletével egy ugyanazon helyiségben ékszerkereskedés, vagy más oly üzletet nem fog folytatni, mely által a fentkörülírt tekintetek csorbulást szenvednének. Utasítsa egyúttal a hatóság az elsőfokú hatóságokat, hogy a kézi zálogtulajdonosoktól e kötelezettség be nem tartása esetén az iparendélyt azonnal vonják el s erről a hatóság útján hozzám jelentést tegyenek. Miután továbbá az említett erkölcsi tekinteteket teljesen megóvni kívánom, utasítsa a hatóság az elsőfokú iparhatóságokat arra is, hogy a mennyiben ily kapcsolatos üzletek most fennállanak, ezekről hozzám a hatóságok idején jelentést tegyenek; mert ezen üzletek szétválasztása iránt esetről-esetre méltányos módon kívánok rendelkezni, illetőleg a kellő utasításokat a hatóság útján az elsőfokú iparhatóságoknak megadni. Magától értetődően, hogy a zálogtulajdonosok jogában áll ékszerkereskedésre, vagy más üzletre jogosító iparigazolványt váltani, s ennek alapján, zálogüzlete helyiségétől különböző más épületben lévő helyiségben, ékszerkereskedést folytatni. 2. Tapasztaltam továbbá, hogy „árverésről visszamaradt tárgyak“ jelzés használata sokban hozzájárul a közönség félrevezetéséhez, pedig az „árverésről visszamaradt zálogtárgyak“ elárverése az 1881. XIV. t. c. 15. és 18 §-ainak téves értelmezésén alapszik. Ugyanis az ép idézett törvény 15. § a feltétlenül rendeli, hogy a lejáratig ki nem váltott zálog árverés útján értékesítendő, a 18. § szerint pedig kikiáltási árul a zálognak az üzletkönyvbé jegyzett becsértéke szolgál. Ezen áron alul zálog csak akkor adható el, ha a kikiáltási ár mellett vevő nem jelentkezik. A magán zálogüzlet tulajdonosok elleni panaszokból az látszik kitűnni, hogy azok a törvény idézett szakaszait akként értelmezik, hogy ha a zálogtárgy a becsértéken el nem kél, az a kölcsönző intézet követelésének kielégítésére a zálogüzlet tulajdonos birtokába és tulajdonába jut s az ilyen zálogokból válnak az ugynevezett „árverésről visszamaradt zálogtárgyak“, melyeket azután a zálogüzlet tulajdonos, ékszerkereskedésre szóló iparigazolványa alapján, ily címen árúsit. Az 1881. XIV. törvények 15. és 18. §-ainak jelzett értelmezése azonban téves és helytelen, mert a 15. § értelmében a lejáratig ki nem váltott zálogok feltétlenül árverés útján értékesítendők, minél fogva a 18. § második bekezdése, mely bizonyos feltétel alatt megengedi a zálogtárgynak eladását a becsértéken, illetve kikiáltási áron alul is, csak látszólag vagylagos, tényleg azonban parancsoló (imperatív.) Az „adható el“ az utóbb idézett szakasz szövegében annyit jelent, mint „adandó el“ tehát csak a törvény ellenére per abusus fejlődhetett ki a többször említett azon gyakorlat, hogy a zálogüzlet tulajdonosok, mielőtt a zálogtárgy az árverésen a kikiáltási ár mellett (becsértéken) el nem kél, azt követelésük kielégítésére egyszerűen további árverési lépések mellőzésével visszartartják. Mind ezeknél fogva, ha valamely zálog az árverésen nem talál vevőre a kikiáltási ár mellett (becsértéken) úgy annak eladása tekintetében az 1881. XIV. törvények 486. illetve az 1881. LX. törvények 107. §-ai nyerne alkalmazást, a melyek értelmében, minden tárgy a becsáron váltatik ki, s ha a becsár meg nem ígértetnek, a kikiáltási ár fokozatosan lejjebb szállítatik s az árverés addig folytatatik, míg ígértet tételik, ha pedig további ígértet nem tételik az árverés tárgya a megígért utolsó árnak háromszori kikiáltása után a legtöbbet ígértő által megvettnek jelentetik ki még akkor is, ha más árverelő által ígértet nem tételik. Magától értetik azonban, hogy a törvény értelmében megtartandó árverésen a zálogüzlet tulajdonost is, mint ajánlattevő részt vehet és a zálog megvétele által magát az árverés alá bocsátott tárgy elkötővetyelésétől származó károsodástól megóvhatja.

(Vége köv)

3400 sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 fősolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

Alábbi ministeri intézvényt alkalmazkodás céljából másolatban kiadom.
Alispán helyett: **Dókus,** főjegyző.

Másolat.

M. kir. belügyminister 160/kih. szám. Körrendelet valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének az ország címerének iparcikkeken való használata tárgyában. Az ország címerének iparcikkeken való használata. tekintetében a közönség körében könnyen előálló fogalomzavarokat elejét veendő kijelentem a következőket. A magyar korona országai egyesített címerének és az ország külön címerének magánosok és magán jellegű testületek, vállalatok és intézetek által való használataáról szóló 1883 évi XVIII. teikk 1. §-a szerint magánosok, magán jellegű testületek, vállalatok és intézetek között az említett címer bármelyikét gyári vagy iparcikkeken, áruikon, üzleti helyiségeiken, címtábláikon, címlapjaikon (etiquette) üzleti nyomtatványaik stb. csak azok használhatják kik arra a miniszerelnöktől engedélyt nyertek. E törvényi rendelkezés akként értelmezendő, hogy a címet használó alany személyével vagy cégével összeköttetésben álló, az egyén vagy cég minőségének jelzésére szolgáló engedély nélküli címer használat tilos, tehát oly használat, mely azt a vélelmet kelthetné, hogy az illető vagy hivatalos személy, vagy hogy az állam kormányával valamely érdekvizonyban áll, vagy pedig, hogy a címet használó e jogositványt megkülönböztetés, vagy kitüntetés képen kapta az államhatalomtól gyáranak, ipari és kereskedési üzletének kiválósága, vagy pedig a készített vagy elárúsított gyári vagy ipari cikkeknél, áruknak kiváló minősége elismerésül. Ha ellenben valaki csak a címet magát készíti, vagy elárúsítja, vagy pedig ha a címer puszta ékítményt képez valamely iparcikken, minden vonatkozás nélkül az előállító vagy elárúsító személyére vagy cégére: ez nem tekinthető az 1883. évi XVIII. t. c. szerint minősíthető címerhasználatnak s az ily címerhasználat az idézett törvény szempontjából korlátozás alá nem esik. — Budapest, 1900. évi február hó 6-án. A minister helyett: **Jakabffy s. k.** államtitkár.

4627. sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 fősolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. város polgármesterének.

A földmivelésügyi m. kir. minister ónagyméltósága a gyümölcsfaterenyésztés iránt érdeklődő lelkészek és magánosok részére Budapest, 1900. március 2-án tartandó 6 napos; a faiskolakezelő, néptanítók és gazdasági alkalmazottak részére pedig Kolozsvárt, Keszthelyen és Kis-Szebenben tíz napos **gyümölcsfaterenyésztési tanfolyamnak** megtartását elrendelvé, a vonatkozó pályázati hirdetményt másolatban azzal adom ki, hogy azokat a legelterjedtebb módon haladéktalanul tegye közzé.

S.-A.-Ujhely, 1900 március 4.

Alispán helyett:
Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat

15,940—IV/4. szám. Pályázati hirdetmény. Keszthelyen, Kolozsmonostoron és Kis-Szebenben tartandó gyümölcsészeti tanfolyamra. — Kis-Szebenben az állami faiskola területén f. évi április hó 1-től 10-ig, Keszthelyen (a m. kir. gazdasági tanintézetben) március hó 21-től 30-ig és Kolozsmonostoron (a m. kir. gazdasági tanintézetben) március hó 26-tól április hó 4-ig gyümölcsészeti tanfolyamot rendezek. Célja ezen tanfolyamoknak: a) hogy ezen tanfolyamon a fiatalabb és a faterenyésztés iránt érdeklődő faiskolakezelő tanítók a faiskolakezelés és gyümölcsfaterenyésztésben egy elméletileg, mint gyakorlatilag szakszerű kiképzést nyerjenek, b) hogy a tanfolyamot sikerrel végzett faiskolakezelő tanítók közül a községi faiskolákhoz alkalmas járási felügyelők legyenek a vármegyék által kiszemelhetők — és végül c) hogy a gyümölcsfaterenyésztéssel foglalkozó földbirtokosoknak alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsfaterenyésztés, kezelés és ápolásban kellő utmutatást nyerhessenek. Az egyes tanfolyamokra csakis 20 tanító fog az állam költségére felvétetni, a kik egyenként 30 korona utiátalányban és napi 3 korona ellátási díjban fognak részesítettetni. Oly tanító, ki már ily tanfolyamban részt vett, nem pályázhatik. Felhívtnak azon községi faiskola-kezelő néptanítók, kik ezen tanfolyamon részt venni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel felszerelt kérvényeiket, a melyben lakóhelyük (vármegye és község) életkoruk, nyelvismeretük s a faiskolában töltött eddigi működésük felemlítendő és ezen körülmények közvetlen iskolai hatóságuk által is igazolandó, folyó évi március hó 10-ig közvetlenül hozzám terjeszszék fel. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Az állami ösztöndíj mellett felveendő faiskola-kezelő tanítókon kívül mindegyik tanfolyamra fel fog még vétetni 3—4 földbirtokos és gazdatiszt is, a kik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén folyó évi március hó 10-ig ugyancsak hozzám küldjék be.

A tanfolyamot állami költségen végzett hallgatók az országos gyümölcsészeti ministeri biztos jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek. — Kelt Budapesten, 1900. évi február hó 16-án. — M. kir. földmívelésügyi minister.

Másolat.

15940-IV/4. Pályázati hirdetés Budapesten tartandó gyümölcsészeti tanfolyamra. Budapesten (a m. kir. kertészeti tanintézetben) folyó évi április hó 30-tól május hó 5-ig gyümölcsészeti tanfolyamot rendezek. Célja ezen tanfolyamnak: a) hogy ezen tanfolyamon a fiatalabb és a fatenyésztés iránt érdeklődő lelkészekben a gyümölcsterenyésztés iránti érdeklődés felkeltésére és azok abban szakzerű kiképzését nyerve; b) hogy a lelkészek a fatenyésztésnek, nemesítésnek, a gyümölcs értékesítésnek feltételeit, módját és természetes következményeit megismerve és megkedvelve, a hasznos és nemesítő foglalkozásnak az életben művelői, tanítómesterei és buzgó terjesztői váljanak; és végül: ezen tanfolyamra esakis 12 lelkész fog az állam költségére felvétetni, a kik egyenként 32 korona uti általánosan és napi 6 korona ellátási díjban fognak részesítettetni. Felhivatnak mindazon községi lelkészek, kik ezen tanfolyamban részt venni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel felszerelt kérvényeiket, a melyben lakhelyük, (vármegye és község) életkoruk, nyelvismeretük, valamint azon körülmény is, hogy vidékük a gyümölcstermesztésre kedvező-e, feleltetendő a folyó évi április hó 1-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni. Oly lelkész, ki már ily tanfolyamban részt vett, nem pályázhatik. Az állami ösztöndíj mellett felveendő lelkészeknél fel fog még vétetni e tanfolyamra 3-4 földbirtokos is, a kik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén folyó évi április hó 1-ig ugyan-csak hozzám küldjék be. — Kelt Budapesten 1900. évi február 16-án Darányi s. k. m. kir. földmívelésügyi minister.

4702. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 fősztolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. v. polgármesterének.

Alábbi ministeri intézvényt másolatban mellékletével együtt további eljárás végett kiadom.

alispán helyett:
Dókus, főjegyző.

Másolat.

Magyar királyi földmívelésügyi minister. 7188/IV. 3-b. szám. Zemplén-vármegye törvényhatóságának S.-A.-Ujhely. Az országgyűmölcsstermelést veszélyeztető kártékony hernyók irtása sok helyen nem történik oly buzgalommal és sikeresen, mint azt ugy a közérdek, mint maguknak az illető gazdáknak érdeke megkívánna. Szükségesnek találtam tehát, hogy az ide vonatkozó törvényes intézkedések s a hernyóirtás körül követendő eljárás a lehető legszélesebb körben ismerttetessék. — E célból egy Utmutatást dolgoztattam ki.*) s annak 461 példányát oly utasítással küldöm meg a törvényhatóságnak, hogy azt valamennyi első-foku közigazgatási hatóságnak és községi előjáróságnak sürgősen adja ki, s az abban foglaltaknál minél szélesebb körben való megismertetése iránt intézkedjék. Tekintettel egyúttal a hernyóirtás lelkismeretes foganatosításának közérdekü voltára, felhivom még a törvényhatóságot, hogy az 1894. évi XII. t.-c. 50. §-a rendelkezéseinek szigorú végrehajtása iránt intézkedjék, — s a törvény rendelkezése ellen vétőkkel szemben ugyanezen törvények 95. §-a alapján teljes szigorral járjon el. Kelt Budapesten, 1900. évi február hó 6-án. Darányi sk.

3209. sz.

T. Zemplén vármegye alispánjától.

A 10 fősztolgabirónak és S.-A.-Ujhely r. t. v. polgármesterének.

Alábbi ministeri körrendeletet alkalmazkodás végett másolatban kiadom.

Alispán helyett:
Dókus, főjegyző.

Másolat.

M. kir. belügyminisdr 135449/III. szám. Körrendelet valamennyi vármegyei törvényhatóságnak. A kereskedelmi minister ur ahazai gyufafelvirágzása és a hazai gyárosok helyzetének javítása érdekében arra kért fel, hogy ezen iparág fejlődésének előmozdítására a törvényhatóságokat is felszólítsam. Felhivom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy saját gyufaszükségletének beszerzésénél a hazai iparérdekeire kellő tekintettel legyen, illetőleg azon kereskedőtől, kinél gyufaszükségletét beszerzi, hazai gyufa

*) Az Utmutatásnak még időszzerű részét jövő számmunk „Közgazdaság” c. rovatában fogjuk közölni.

Szerk.

kiszolgáltatását követelje. A kereskedelmi minister ur azon reményének ad kifejezést, hogy ha a hatóságok ezt a követelést következetesen érvényesítik, a kereskedők az elől nem fognak kitérhetni és így bevezetve a hazai gyufát a község is ahoz fog szokni és ennek révén a hatóságok fontos iparfejlesztési tényezőkké válnak. A kitűzött célnak minél kiterjedtebb mértékben elérhetése végett egyúttal felhivom a törvényhatóságot, hogy a területén lévő rendezett tanácsu városokat és községeket saját szükségleteiknek beszerzésénél hasonló eljárás követésére hívja fel. Budapesten, 1900. évi február hó 1-én a minister helyett: Jakabffy s. k. államtitkár.

63. erd. sz.

Zemplén-vármegye köz. erd. bizottságától.

Az állami erdőhivatal főnöke előterjeszti 3. példányban az állam által kezelendő és kopár területek után 1900-1904. évekre az érdekeltektől birtokosok által együttesen fizetendő, s a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. ministerium 40211/131 99. számú rendeletével megállapított általános kivetési lajtromát a 15217/99. számú rendelet I. fej.-98-106 §-aiban foglalt utasítások szerint további eljárás végett — Ezek szerint az érdekeltektől birtokosok által együttesen fizetendő évi általán az első 5 éves időszak tartamára 13,485 koronában lett megállapítva, de abból 2568⁷ k. holdnyi véderdő és kopár területre nézve az 1898: XIX. t.-c. 23. §-a alapján az első 5 évre évi 390. korona 70. fillér, a kivetési lajtromban eszközölt leírások szerint egészen elengedtetett, így az évi járuléka 13,094. korona 30. fillére rüg.

A bizottság a bemutatott kivetési lajtromot véglegesen megállapítottnak jelenti ki, s utasítja a vármegye számvevőségét, hogy azokat szám szerint sürgősen megvizsgálja és záradékolja; ez évenként fizetendő összeget a bizottság az egyes erdőbirtokoknak a megyei hivatalos lap után tudomására hozva, a járulékoknak az illetékes m. kir. adóhivataloknál leendő pontos befizetésére őket utasítja, megjegyezvén; hogy a 15217/99 számú m. rendelet 106 §-a szerint a követelt kezelési költségek minden év január és július 1-én esedékesek s ez esedékesség napjától számított 45 napon belül kamatmentesen, ezentúl 5% késedelmi kamatokkal szedendők, illetőleg hajthatók. Jelen fél évi részelet kivételesen f. évi április hó 15-ig fizetendő be.

Ezen határozat 1. példányát a kivetési lajtrom 1. példányával a földmívelésügyi ministeri számvevőség erdészeti csoportjának, 1. példányát a kivetési lajtrom megfelelő kivonatával az illető m. kir. adóhivatalnak kiadatulni rendeltetik, míg a lajtrom 1. példányát a bizottság irattárában őrzendő meg. A határozat a kivetési tétel közlésével egyidejűleg a megyei hivatalos lapban is közzé teendő.

Kelt Zemplén-vármegye köz. erd. bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi február hó 21-én tartott ülésében.

Meczner Gyula,
köz. erd. biz. elnök.

(3. Polytatás)

III. Szinnai m. kir. erdőgondnokság a-jablonkai volt urberek 19 kor. 38 fill., — a-jablonkai g. k. egyház 1 k. 95 f., — brezoveci v. urb. 13 k. 47 f., — eperjesi g. k. püspökség 26 k. 85 f., — esukalóci v. urb. 17 k. 32 f., — eziróka-bélai v. urb. 29 k. 29 f., — eziróka-hosszamezei v. urb. 94 k. 48 f., — darai v. urb. 19 k. 24 f., — dubrvavai v. urb. 20 k. 06 f., — f. jablonkai v. urb. 26 k. 72 f., — hozztoviczai v. urb. 61 k. 83 f., — inóci v. urb. 50 k. 43 f., — váraljai g. k. lelkész 0 k. 89 f., — jalovai g. k. lelkész 6 k. 69 f., — kálna rosztokai g. k. lelkész 16 k. 06 f., — klenovai g. k. lelkész 37 k. 05 f., — klenovai g. k. lelkész 2 k. 28 f., — kolbaszói v. urb. 18 k. 36 f., — kolbaszói g. k. iskola 1 k. 60 f., — eperjesi g. k. püspök 582 k. 80 f., — koloniczai v. urb. 13 k. 88 f., ladoméri v. urb. 63 k. 50 f., — mihajlói v. urb. 12 k. 03 f., — n.-polenai v. urb. 24 k. 09 f., — nechval-polyánkai v. urb. 24 k. 62 f., — novo-szedliczai v. urb. 16 k. 31 f., — o.-bisztrai v. urb. 72 k. 99 f., — or-hrabóci v. urb. 67 k. 30 f., — or-hrabóci g. k. egyház 9 k. 57 f., — or-pataki v. urb. 11 k. 29 f., — or-ruszkai v. urb. 167 k. 80 f., — or-volovai v. urb. 39 k. 09 f., — or-volovai v. urb. 76 f., — ozstroszniczai v. urb. 17 k. 90 f., — eperjesi g. k. püspökség 66 k. 59 f., — papinai v. urb. 64 k. 96 f., — parihuzóci v. urb. 24 k. 62 f., — pesolinai v. urb. 158 k. 17 f., — pichnyei v. urb. 61 k. 47 f., — priszlopi v. urb. 11 k. 34 f., — runyina v. urb. 16 k. 30 f., — topolyai g. k. lelkész 1 k. 37 f., — smugóci v. urb. 21 k. 22 f., — szinnai v. urb. 134 k. 52 f., — sztakesini v. urb. 31 k. 05 f., — sztakesini g. k. egyház 4 k. 72 f., — sztakesin-rosztokai v. urb. 20 k. 98 f., — sztarinai v. urb.

107 k. 49 f., — sztarinai g. k. egyház 16 k. 12 f., — sztrioeci v. urb. 14 k. 36 f., — telepóci v. urb. 87 k. 19 f., — topolyai v. urb. 31 k. 46 f., — ublyai v. urb. 30 k. 55 f., — ublyai g. k. egyház 4 k. 56 f., — uliesi v. urb. 80 k. 26 f., — ulies-krivai v. urb. 31 k. 13 f., — ulies-krivai g. k. egyház 8 k. 45 f., — valaskóci v. urb. 60 k. 80 f., — zboji v. urb. 16 k. 54 f., — z.-szomolnokai v. urb. 25 k. 05 f., — zubnai v. urb. 23 k. 87 f., — zuellai v. urb. 97 k. 46 f.

Folytatjuk.)

2390/900. I. sz. S.-A.-Ujhely város polgármesterétől.

Hivatalos hirdetés.

S.-A.-Ujhely város polgármestere ezennel közhirrre teszi, hogy a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminister ur folyó évi 8122. sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy az 1. és 1/2. krajczáros rézváltópénzt a kir. adóhivataloknál folyó évi június hó 30-áig teljes névértékben beváltassák.

Miről a községet értesitem.

S.-A.-Ujhely, 1900. március hó 6-án.

Székely Elek, polgármester.

181/IV. 900. sz. A s.-a.-ujhelyi j. fősztolgabirjától.

Körösvény.

Közhirrre teszem, hogy folyó évi március hó 2-án Sárospatak rendőrsége által egy 2 éves sötét pej, csillagos homlokú, gazdátlan kanca esikő befogatott; tulajdonosa Sárospatak főbiránjánál jelentkezze.

S.-A.-Ujhely, 1900. március 9.

Horváth István, szolgabiró.

296. II/900. sz. A tokaji j. fősztolgabirjától.

Kimutatása a tokaji sorozó járáshoz tartozó községek 1877., 1878. és 1879. évi születésű teljesen ismeretlen hadköteleseinek.

1877. évbéli születésűek: Fábri Gyula, Hvizdalek István, Kengyeleczki Ferenc, Nagy István, Walner Odön, Ferenc, Péter (Tokaj), Herman Sámuel Hirsch, Lakatos Gyula, Szakács János, Weisz Salamon (O.-Liszka), Gábor András, Imre Mihály, Kohut István (B.-Olaszi), Sebők Lajos (B.-Zsadány), Czepper Gyula (B.-Keresztur). — 1878. évbéli születésűek: Dakos György, Szaniszlóvszki Mihály, Horváth Mihály, Burkus Nagy András, Vojkó Mihály, Urda Mihály (Tokaj), Orgován Ferenc (B.-Keresztur), Acs József (B.-Kisfalud), Harda József, Révész András (O.-Liszka), Brenyiczki Miklós (B. Olaszi), Istványi András (B.-Zsadány). — 1879. évbéli születésűek: Prodan Gyula (Tokaj), Adám István, Hunk István, Pécsi Lajos (B.-Keresztur), Szmik József (Tolcsva), Klein Salamon (B.-Zsadány).

Jelen kimutatást a védtörvény ut. 29. §. 5. pontja értelmében a nyomozat megejtése végett azon megkereséssel van szerencsém tiszteltetl átteni, hogy a nyomozat eredményéről hivatalomat f. évi márc. hó 20-ig értesíteni sziveskedjék. Tokaj, 1900. évi február hó 14-én.

Füzesséry Odön, fősztolgabiró.

707. I/900. sz. A n.-mihályi j. fősztolgabirjától.

Körösvény.

Közhirrre teszem, hogy a Szobránczon f. évi február hó 28-án tartott országos vásár után, március hó 1-ső napján, az áthajtott vásári marhák közül Vásárhely községben 2 drb. fehér szőrű ökor éjjel Kacsanószki János vásárhelyi lakos csürös kertjébe tévedt s miután tulajdonosa nem kereste, mint gazdátlan jószág tulajdonosának jelentkezéséig általa gondozásba vétetett.

N.-Mihály, 1900. március hó 3.

Somossy, szolgabiró.

Heti naptár.

Vasárnap,	március 11. Konstantin.
Hétfőn,	március 12. Gergely †.
Kedden,	március 13. Nicefor †.
Szerdán,	március 14. Matild †.
Csütörtökön,	március 15. Longin †.
Pénteken,	március 16. Jézus gy. e. †.
Szombaton,	március 17. Gertrud †.

A szerkesztő postája.

F. I. — Szepeshely. Kint van a Tárca rovatvezetőjénél bíráiat alatt. Megsürgöttük.

K. Gy. — Eperjes. Levélben válaszoltam.

Nyilt-tér. *)

A „Magyar kölcsönös állatbiztosító társaság, mint szövetkezet”

tekintetes igazgatóságának

BUDAPESTEN.

Ezennel elismerem, hogy az e társulatnál biztosított, s elhullott tehenemért járuló biztosítási díjat hiány nélkül kifizetve felvettem. A midőn ezért köszönetemet fejezném ki, egyúttal fentvezett biztosító társaságot mindenkinek a legmelegebben ajánlani bátor vagyok.

Z.-Szinna márczius hó 8. 1900.

Lehoczky Endre,
plébános.

*) Az e rovatban közlöttékért a beküldő felelős.

Szerk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Éhler Gyu'a.**

Hirdetések.

Árlejtési hirdetmény.

Tolesva nagyközségben létesítendő kisdé-
óvoda és vágóhid felépítése a községi képviselő-
testület határozata értelmében nyilvános árlejtés
útján fog vállalkozónak kiadatni és pedig:

1. A vállalkozó köteles a kisdé-
óvoda, zemplénmegyei államépítészeti hivatal által
kidolgozott és a nagyméltóságú vallás és köz-
oktatásügyi miniszteri számszék által felülvizs-
gált és jóváhagyott terv szerint felépíteni, az
építkezésért felelősséget és egy évi jótállást vál-
lalni, miután az összes épületek az állam által
kiküldött bizottság által fog felülvizsgáltatni és
átvétetni.

2. Vállalkozó köteles a vágóhidat az elké-
szített terv szerint elkészíteni és azt legfeljebb
1900. évi augusztus hó 20-ik napjáig ren-
deltetésének általadni. Az építkezésekre vonat-
kozó tervek, költségvetések és közgyűlési hatá-
rozatok az előjárásnál barmikor megtekin-
thetők.

Vállalkozók ajánlataikat zárt borítékban és
pedig mindkét építkezésre külön-külön, de az
építkezés bármelyik nemére is, **folyó évi már-
cius hó 26-ik** napjáig a községi bírósághoz
nyújtják be, azok felett a képviselőtestület fog
ugyanasok f. évi márczius hó 26-án délelőtti 9
órákor kezdetét veendő közgyűlésbe határozni.

Ajánlattevők kötelesek ajánlataikhoz a
költségvetési összeg 5%-át akár készpénzben,
akár megfelelő értékű értékpapirokban mint
bánapénzt csatolni, mely a szerződés megkötése
alkalmával 10% biztosítékká lesz kiegészítendő.

Az ajánlatokban kifejezetten kitéendő, hogy
a vállalkozó a közgyűlési határozatokat, az épi-
tési terveket és az azokhoz csatolt költségveté-
seket látta és az épületeket, illetve a költség-
vetésekben felsorolt összes munkálatokat azok
szerint kötelezi magát teljesíteni.

Tolesván, 1900. évi márczius hó 5-én.

Juhász,
jegyző.

Hisztay Gyula,
bíró.

2701/900. sz.

Hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város amerikai szőlőtelepéről
tavaszi átvételre eladásra kerül még:

40,000 darab I-ső oszt. gyökeres rip. por-
tális vessző ezrenként 25 frt;

50,000 darab teljesen beérett, jó forradásu
sima furmint zöld oltvány (portális alanyon)
ezrenként 100 frt;

55,000 darab I-ső oszt. sima rip. portális
vessző ezrenként 8 frt;

11,000 darab II-od oszt. sima rip. portális
vessző ezrenként 3 frt.

A gyökeres vesszők dus gyökézzel bir-
nak és teljesen fajtiszták, melyért kezesség vál-
laltatik.

Vidéki megrendelésnél 10% előleg kéretik,
csomagolás, vasutára szállítás önköltségen.

S.-A.-Ujhely, 1900. márczius hó 7-én.

Székely, polgármester.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t.-cz. alapján alakult
Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe
tartozó Perbenyik és vidéke községi hitelszövet-
kezet **1900. évi márczius hó 25-én** d. u. 3
órákor a községi iskola tantermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a
értelmében meghívottnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelen-
tesek tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmen-
vény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 10 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netáni indítványok.

1899. évi december hó 31-én a tagok száma
284, üzletrészeinek száma pedig 324 volt; az év
folyamán belépett 34 tag 34 üzletrészszel, ki-
lépett 19 tag 22 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi
mérleg a község házában kifüggesztetett és min-
denki által megtekinthető.

Kelt Perbenyikben, 1900. február hó 24-én.

Diószeghy Pál,
igazgatósági elnök.

Árverési hirdetmény.

A felső-zempléni kölesön s takarékpénztár
csődtömege tulajdonát képező a homonnai 160.
számu telekjegyzőkönyvben 1—2 sorszám 305.,
306. hrsz. alatti, 161. számu telekjegyzőkönyv-
ben 1—2. sorszám 307—308. hrsz. alatti, 162.
számu telekjegyzőkönyvben 1—2. sorszám 309.,
310. hrsz. alatti, 163. számu telekjegyzőkönyv-
ben 1. sorszám 311. hrsz. alatti belhely s azon
levő épületek (Revacsó-féle ház) **1900. évi
márczius hó 22-én d. e. 11 órákor** Homon-
nán a városházán 2200 frt becsértékben nyilvános
árverésen el fognak adni.

Árverelni szándékozik a becsérték 10%-át
vagyis 220 frtot az árverés megkezdése előtt
tömeggondnok kezébe letenni tartoznak.

A vételár hátráléka 30 nap alatt fizetendő.
Az árverés csakis a csődválasztmány s
csődbíróság jóváhagyása után fog jogerőre emel-
kedni.

Közelebbi feltételek alulírottánl meg tud-
hatók.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900 évi márcz 8-án.

Dr. Rosenthal Sándor,
tömeggondnok.

Eladó

Tizezer darab I-ső osztályu

furmint vessző

ezrenként 8 koronáért

Bánóczy Kálmánál

S.-A.-Ujhelyt.

Tk. 504/900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a. ujhelyi kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság
közírré teszi, hogy a s.-a. ujhelyi polgári takarékpénztár és
hitelegylet végrehajtónak Drotár András és neje Kovács
Anna végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona tőkekövetelés
és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a. ujhelyi kir.
törvényszék (a s.-a. ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő
S.-A.-Ujhely városában fekvő a s.-a. ujhelyi 465. sz. tkönyvben
foglalt 7/8 ad részben Drotár András és neje Kovács Anna
végrehajtást szenvedők és 1/4 ad részben Kusnyir M hály tulaj-
donostárs nevére írott és az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a ér-
telmében egészben árverés alá bocsátandó 4 1115. 1116. hr.
sz. belhely, kert és 298. összeírású számú házra az árverést
1218 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elren-
delte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1900. évi
márczius hó 29-ik** napjának d. e. 10 órákor a s.-a. ujhelyi
kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság hivatalos helyiségében
megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési
áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becs-
árának 10%-át vagyis 121 koronát és 18 fillert kész-
pénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyam-
mal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék-
képes értékpapirban a kiküldötti kezébe letenni avagy az 1881. évi
LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánapénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóságnál 1900. évi január hó 18-ik napján.

Wieland Lajos,
kir. törvényszéki bíró.

108/I. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott körjegyző közírré teszi,
hogy Sztankóczy és Kereplye községek
vadászati joga 1900. év április hó 1-ső
napjától kezdve 6 egymásután következő
évre nyilvános árverés útján bérbe fog
adatni.

Az árverés a helyszínen az illető köz-
ségi bírák házában és pedig Sztankóczyon
1900. év április hó 2-án d. e. 9. és
Kereplyén ugyanaznap d. e. 11 órákor lesz
megtartva.

Visnyón, 1900. márczius hó 1-én.

Balogh Pál,
körjegyző.

Vételsorsjegyek

a VI-ik osztályhoz, melynek húzása f. évi
márczius hó 14-től április 10-ig tart, kap-
hatók 1/1 80 frt, 1/2 40 frt, 1/4 20 frt, 1/8
10 frt **Lów Mihálynál** S.-A.-Ujhelyben,
hol már 60,000 kor s több melléknyere-
mény fizettetett ki. — Főnyeremény egy
millió 100,000 korona. Ugyanott sorsjegy
nyervények is kaphatók.

Tk. 6/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecezi kir. járásbíró mint telek-
könyvi hatóság közírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak
Török Zsuzsanna és társai végrehajtást szenvedők elleni 104 frt
60 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a. ujhelyi
kir. törvényszék (a kir.-helmecezi kir. járásbíró) területén
lévő L.-Polyán község határában fekvő a l.-polyáni 78. sz.
tkönyvben I. 1—27 sor 168, 169, 188, 189, 242, 243, 332, 333,
422, 423, 710, 805, 806, 908, 989, 990, 1127, 1128, 1196,
1197, 1278, 1279, 1374, 1375, 1493, 1494. és 1593. hr. sz.
alatt foglalt Szabó János, Török Zsuzsanna, Török Mihály és
Török István végrehajtást szenvedők nevében álló ingatlan jute-
lékokra az árverést 1282 frtban (2561 kor.) ezennel megáll-
apított kiküldési árban elrendelte és hogy a fentebb jelzett
ingatlanok az **1900. évi márczius hó 26-ik** napjának dél-
előtti 10 órákor L.-Polyánban a község házában megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el
fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsár-
ának 10%-át vagyis 128 frt 20 krt (256 kor. 40 fill.) készpénz-
ben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-
képes értékpapirban a kiküldötti kezébe letenni vagy az
1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánapénznek a
a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átadni.

Kelt Kir.-Helmecezen, a kir. járásbíró mint telek-
könyvi hatóságnál 1900. évi január hó 9-én.

Stépan László, kir. bíró.

Legjobb a

Kőbányai polgári

sörtözde

SÖRE,

melyből raktárt és palackozást a Rákóczi-
uteza „Hungária” szálloda pince helyiségében
rendeztem be. Majdnem minden koresmában és
üzletben kapható.

Maláta barátsör is raktáron van.

Rübner Herman

a Polgári sörtözde r. t. főraktárosa.

V. 24/2. 1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz.
102. §-a értelmében ezennel közírré teszi, hogy a sztrópkói
kir. járásbíró 1900. évi Eg. 8/2. számú végzése követke-
ztében Friedmán Henrik sztrópkói lakos javára Czimet Pinkesz
és Czimet Fülöp sztrópkói lakosok ellen 600 kor. s jár. erejéig
foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1155
kor. 1 fillere becsült rőfös áru bolti cikkek, bolti álványok
és házi butorokból álló ingó-áruk, a felülfoglaltatkozó Wittich
Györgyné sztrópkói lakos 400 kor. s jár. iránti követelésének
ki-
légítése végett is nyilvános árverésen eladati fog.

Mely árverésnek a sztrópkói kir. járásbíró 1900.
évi V. 24 2. számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés
és eddig összesen 20 kor 80 fill. birtok már megállapított
költségek erejéig sztrópkón végrehajtást szenvedettknél leendő
eszköz/észére **1900. évi márczius hó 16-ik napjának**
d. e. 9 óra határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándé-
kozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingó-
ságot az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében
kiszármaztatás mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén
becsárón alól is eladati fognak.

Kelt Sztrópkón, 1900. évi márczius hó 1-ső napján.

Bodnár Jenő, kik. végrehajtó.

Eladó.

Herczeg Windisch-Grätz Lajos
borsii gazdaságában 2000 mmásza egész-
séges

takarmányrépa

mmászája 1 korona. — Felvilágosítással
szolgál az intézőség Borsiban u. p. S.-A.-
Ujhely.

Mint

legmegbízhatóbb,

és

legolcsóbb, friss

gazdasági, konyhakerti
és virág

MAGVAK

beszerzési forrása

Malártsik György

fűszer-, esemege-, bor-, thea-, rum-, cognac-,
festék-, ásványvíz és mag kereskedése

S.-A.-UJHELY.

Méltóságos özvegy gróf
Sztáray Antalné nagy-
mihályi uradalmában eladó:
sertésvészen átment 20 drb
egy éves bergshirei tenyész-
kocza; és 12 darab Inthalit
keresztezés 1³/₄—2 éves te-
nyészbika. Tudakozódásra
választ ad

az igazgatóság.

A legjobb szájviz

mely Oppolzer udv. tanácsos, Schnitzler Kainz-
bauer s több más híres tanárok által már 50 év óta
ajánlva van az

ANATHERIN SZÁJVIZ.

Készítője Ir. J. G. Popp cs. és kir. udvari fogorvos
BÉCSBEN.

Meglepő ezen szájviznek hatása mindennemű száj és fog-
fájás, továbbá kellemetlen szagú kiégés ellen, erősíti a
fogakat s a foghúst a leghosszabb életkorig.

Minden családnál	Ára egy nagyobb üveg szájviznek	1.40
	» közép üveg szájviznek	1.00
	» kis üveg szájviznek	0.50
	» doboz fogpárnák	0.63
	» üvegdoboz fogpárnák	0.70
	» papírdoboz fogpárnák	0.35
	» doboz fogtömőnek (p'omb)	1.00
	» db. növény szappannak (börtisztá- lanság ellen)	0.30

Kapható minden gyógyszerár és gyógyszerkereskedésben.
S.-A.-Ujhelyben: **Kincsesy Péter** gyógyszerárban.
Csak akkor valódi, ha a hajlott oldala üvegen
rajta van a kék színű papír arany nyomással és saját czéggem
megjelölésével.

Hirdetmény.

A zemplén vármegyei gazda-
sági egyesület szőlészeti anyagok
és eszközök raktárában a követ-
kező szőlő-gazdasági cikkek lehet lesz
f. hó 10 től kapni a legjobb minőségű
anyagokból és eszközökből a legjutányo-
sabb folyó napi árak mellett:

Prima vegytiszta rézgáliczot;
Sublimált kénport;
Gummi szallagot és pamutot oltáshoz;
Prima raffia hánscot;
Vermorel-féle, Eclair permetezőt;
Imperial permetezőt;
Kénpor fuvót, mindenféle kézi eszkö-
zöket, kapát, ásót, lapátot, csákányt, oltó
késeket és metsző ollókat a legfinomabb
kivitelben.

Erről bővebb értesítést a gazdasági egye-
sületi irodájában a vármegyházban lehet
kapni, hol a minták is megtekinthetők.

Tk. 1322/1900. szám

Hirdetmény.

Detrik község telekkönyve birtokszabá-
lyozás következtében az 1869. évi 2579. számú
szabályrendeletre képest átalakították és ezzel
egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a me-
lyekre az 1886. évi 29., az 1889. évi 38., és az
1891. évi 16. t. cikkek a tényleges birtokos
tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892.
évi 29. t. cikkben szabályozott eljárás a telek-
könyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatban
foganatosították.

E czélból az átalakítási előmunkákat hite-
lesítése és a helyszíni eljárás a nevezett község-
ben 1900. évi márczius hó 28-án fog kez-
dődni.

Ennélfogva felhívattak:

1) Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési
tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott
által jelenjenek meg és az új telekkönyvi ter-
vezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizo-
nyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv
végleges átalakítása után a téves átvezetésből
eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik szem-
élyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz
tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebe-
lezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az
átíratásra az 1886. évi 29. t. cz. 15—18. és az
1889. évi 38. t. cz. 5. 6. 7. és 9.§-ai értelmében
szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és
azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt
igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó
telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét
a kiküldött bizottság előtt előszóval ismerje el
és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyil-
vánítsa, mert különben jogait ezen az uton,
nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elen-
gedési kedvezménytől is elesnek;

3) azok, kiknek javára tényleg már meg-
szűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy meg-
szűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg beje-
gyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt
ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog-
nak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési
engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizott-
ság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a
bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatósága
Homonnán, 1900. évi február hó 21-én.

Dr. Oláh, kir. albiró.

Eladó szőlővesszők.

Sima zöld ojtott furmint	90	frt
» » » chasseles	75	frt
» » » erdei	75	frt
Járdovány	85	frt
Vegyes finom esemege	85	frt
Gyökeres fás ojtott furmint	130	frt
» » » chasseles	125	frt
Gyökeres riparia portalis I. a)	22	frt
» » » II. a)	12	frt
Sima » » I. a)	10	frt

A vessző érett egészséges szokvány
minőségű faj tiszta, az alany Riparia por-
talis, amelyeket Dr. Szabó Gyulától kap-
tam, tehát megbízható.

Dr. Meisels Herman,
Borogszász.

MEGHIVÓ.

A homonnai kerületi betegsegélyző pénztár

T. cz. közgyűlési küldöttjei a f. é. márczius
hó 18-án, határozat képtelenség esetén márc-
zius hó 25-én d. u. 2 óraker

a Stefáni szálloda nagytermében

VII ik évi

rendes közgyűlésre

teljes tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés, az 1899. évi zár-
számadásoknak betérjesztése.
2. Felügyelő-bizottság jelentése és a fel-
mentvény megadása iránti határozat.
3. Az igazgatóság kiegészítése a felü-
gyelő-bizottság, választott bíróság és a köz-
gyűlési kiküldött tagjainak megválasztása.
4. Egyéb indítványok, melyek azonban
8 nappal a közgyűlést megelőzőleg írásban
beadandók.

Homonnán, 1900. márczius hó 4-én.

Mémethy József,
könyvelő.

Österreicher Hugó,
ig. elnök.

S.-A.-Ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztár.
177. 900. jk. 3. p.

Meghívás.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyző pénz-
tár rendes évi közgyűlését 1900. évi márczius
hó 11-ik napján délután 2 óraker S.-A.-Ujhely-
ben a pénztár helyiségében (Kazinezi utca Dr.
Ligeti-féle ház) tartja, melyre a közgyűlési ki-
küldöttek ezennel meghívattak.

Az alapszabályok 27. §. 9. pontjának 4-ik
bekezdése alapján tekintet nélkül a megjelent
kiküldöttek számára meg fog tartatni.

Tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés.
2. A számadások fölötti határozat.
3. Hat felügyelő-bizottsági és 6 választott
bírósi tag megválasztása.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1900. márczius 6-án.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztár
igazgatósága.

Nemes Dr. Trnkóczy Ottó-féle

Kraft Bitter likőr

csupán illatos füvekből készült.

Melegíti és erősíti a testet, fokozza az ét-
vágyat és az emésztést.

AJÁNLJA:

BILANOVITS ISTVÁN

fűszer-, esemege- bor-, húsárak éé vadas-
kereskedése

S.-A.-UJHELY.

Ingatlan birtok-eladás.

A Stépán Borbála örökösei részéről
részletenként és eladásra bocsájtatik:

Málcza község és határában: Belső-
ség 15 cat. hold épületekkel; szántó föld
245 cat. hold; rét 315 cat. hold; erdő 19
cat hold.

Petrik községben: Belsőség 5 cat.
hold épületekkel; szántó föld 46 cat. hold;
rét 145 cat. hold.

Nagy-Ráska községben: Belsőség 4
cat. hold épületekkel; szántó föld 197 cat.
hold

Kis-Ráska községben: Belsőség 3 cat.
hold épületekkel; szántó föld 210 cat. hold;
rét 70 cat. hold; erdő 18 cat. hold.

Hegyi község határában: szántó föld 56
cat. hold.

Értekezhetni az eladás iránt **Dókus
Mihály** s.-a.-ujhelyi és **Besseney
István** miglécezi lakosnál (u. p. Gálszécs).

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelétt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér. a „Vadász-kürt“ szálloda épületében

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő különlegességeiben,

ugyszintén a legfinomabb uri- és női czuggos és fűzős

Sevroczipóit.

Egyedüli raktára:

urak, hölgyek és gyermekek számára, a mai korban legszebb és legegyszerűbb viseletű

Triumph (Győzelmi) és Victória cipőknek.

A legizlésebb séta- és tánc cipők minden színben. Elismert legjobb krémek és festékek Sevro és szines cipőkhöz.

A legolcsóbb arutól — a legfinomabb aruig.

ÓRIÁSI VÁLANZSÉK

A legjobb anyagból készült mindenféle cipő.

Dr. Gulácsy István szőlőbirtokosnál Bereg- szásban eladó:

200,000 drb. I. oszt. gyök. Riparia Port. vessző 22 frt.
40,000 drb. II. oszt. gyök. " " " 15 frt.
30,000 drb. I. oszt. sima zöld furmint oltvány 120 frt.
Fehér bakator. I. oszt. sima zöld oltvány ezre 100 frt.
Legkiválóbb csemege fajta I. oszt. sima olt-
vány ezre 120 frt.
megrendelésnél 25% előleg kéretik.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.
A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a
S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Igen sok külföldi **francia, angol és német** szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére **gyötrő bajok** és kellemetlen **betegségek** ellen.
Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a **legczészerűbb és legjobb** a

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvosurak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz“, Bu. apest. VI. Váci-körút 17 szám.

Olcsó kerítések!

Olcsó kerítések!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

— Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám. —

Gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfonatokat, tüskés sodronyot, pánthuzalt, erdők, vadaskertek, baromfi udvarok, gazdasági tekek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból; ugyszintén díszes virág- és gyepkerítéseket és favédő kosarakat. Továbbá föld- és kavicsrostákat; szőlőbogyó-rostákat, magtárlak-rostályokat; ökor-szárkosarakat; szikrafogókat; gabonavalasztó-hengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenyvel való el-látását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba.

— Árjegyzékek és költségvetések ingyen. —
Jutányos és pontos kiszolgálás.

Gyökeres Riparia Portalis

10,000 darab ezre 17 frtjával, valamint több ezer sima Furmint vessző ezre 3 frtjával, kapható *Dessewffy József* szőlőbirtokosnál, Tolcsván.

KORNSTEIN IGNÁCZ

S.-A.-UJHELY.

Steyeri fegyvergyári „Waffenrad“ és „Helical Premier“ kerékpárok, kerékpár alkatrészek, Reithoffer és Dnnap-féle köpenygyummi és légtömítők.

Mindennemű **vas- és aczélárak, szerszámok, gazdasági eszközök, gépfelszerelési anyagok, géphajtó szijak, ruggyanta árak** dusan felszerelt raktára.

Oliva, repce, eredeti Mautascheff és Nobel, valamint süritett olajok s Tovatte gépsziradék.

Vizmentes ponyvák és terményzsákok.

Portland és román cement, kátrány- és asphalt, fedél és elszigetelő lemezek állandó nagy raktára.

Ajánlok használt, de teljesen jó karban lévő **cséplőkészleteket** s **lokomobilokat**.

Jutányos árak, előnyös fizetési feltételek.

Egy első rangu vállalatnál

intelligens urak és hölgyek nagy mel-lékjövedelemre tehetnek szert.

Bővebb felvilágosítás *Vörös-ökör* épület, Wekerle-tér I. em. 5. szám alatt d. e. 9—12., d. u. 3-ig nyerhető.

Ugyanitt egy pénzbeszedő is fel-vétetik.

Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzölésésként alkalmaztatik köszvény-nél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készlet-ben van; fő raktár: *Török József* gyógy-szerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmá-val igen óvatosak legyünk, mert több kiseb-bértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

50,000 db. gyökeres
Furmint vessző

ezrenként 24 koronáért kapható

Láczay László,

szőlőbirtokosnál
Sárospatakon.

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kádakat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat

legszilárdabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje
KASSÁN.

Az Angyaldombi szőlőoltvány telep kezelőségénél

Zomba (Tolna m.)

eladó még ca 250 ezer ritka szép, jól összefort szokványos ritka gyökeres, fás és zöld oltvány:

u. m. Bakator, Mustos fehér, Ol. rizling, Arramon, Alic bousche, Kadarka, Csa. blanc, Chasl. roug Rip. portalis alanyon 100-105 frtig, 50 ezer furmint portalison 115 frt. Rup. monticol, Arramon Rupest, Gamay couder és Rup. mettalica alanyon 105-115 frtig; 15 ezer furmint Rup. monticolán 120 frt, ca 50 a legfinomabb Chasla, Muskotály és esemege faj oltvány u. m. Musc. alexandr., M. bordelle, M. passatuti, M. ottonel, M. hamburg blanc, M. frontignon roug, Made royal stb. száza 13-15 frtig, ezre 120-125 forintig.

100 ezer gyökeres zöld oltvány egyszerű párosítással mézes fehér, mustos fehér, ol. rizling, ezre 100 frt.

50 ezer zöld oltvány egyszerű párosítással Bakator, Mustos fehér, Chasl. roug, Járdoványi, ol. rizling, mézes fehér portalis alanyon 55 frt, monticolán 65 frt.

Fajtiszta amerikai sima és gyök. vesszők u. m.:

	sima		gyök.		
	I.	II.	I.	II.	Százezer drbon felüli megrendelésnél némi engedmény. Fajtiszta gyökeres és sima kiválóbb Rupestris Hybridek, külön-külön névvel ellátva.
Riparia selecta (portal) — — —	6	2	—	—	
" portal gloir de Montp. 6 1/2	3	12	8		
Rup. montikola — — — — —	9	5	18	12	
" mettalica — — — — —	10	6	20	12	
" Gamay couderce — — — —	10	5	18	12	
" gron colmár — — — — —	10	5	18	12	
" Arramon gausin — — — —	10	5	18	12	
Solonis — — — — —	9	5	18	12	

szénkéneggel fentartandó vagy homokszőlőknek 1 1/2 millió európai gyök. vesszőt

u. m. Nemes kadarka 5 frt, 2 éves erős 7 frtban, Ol. rizling, Ezerjó ezre 8 frt. Mézes fehér, Rajnai rizling, Vörös vetelin, Zöld szylvani, Nagyburgundi, Oporto, Alic, bousch., ezre 10 frt. Arramon, számtalan Muscat faj, mint Musc. croqu, Alexandr. Lunel, Frontignon roug, D. Rob, Hogg Ferd. Lesseps, Passatuti, Chas. fajok nagy választékban 15-30 frtig.

A legkiválóbb fehér, vörös kék, esemege, Chasselas és Muskotály borsfajokból ca 600 fajban sima vesszők.

Kimerítő árjegyzéket megkeresésekre alulírott által küldetük. A vesszők fajtisztségéért jótállás, megrendelések az ár 1/3-ával fenti címre vagy a tulajdonoshoz

Willinger Márton,

Zomba (Tolna m.) intézendők.

Az I. országos mezőgazdasági kiállításon a telep a legnagyobb collectioval 165 fajjal volt képviselve s az I-ső díjjal, nagy aranyéremmel, borai után a II-ik díjjal, ezüst éremmel lett kitüntetve.

Meghívás
A SZEGI GŐZMALOM
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK

S.-A.-UJHELYBEN

1900. évi április hó 8-án délelőtt 10 órakor

a zempléni megyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank helyiségeiben tartandó

rendes évi közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. Az igazgatóság üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg megállapítása.
5. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére megadandó felmentési határozat.
6. Határozat osztalék fizetése iránt.
7. Az 1899-ben módosított alapszabályoknak a kir. törvényesek által kifogásolt szakaszainak megváltoztatása.
8. Határozat a malomtelepek esetleges eladása tárgyában.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. február 27-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

9 §. A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugtá és szavazati jegy mellett letéteményezték.

Csipke függöny tisztító intézet.

Gózerőre berendezett vegyi ruhatisztító, mű-, selyem-, kelme- és szövet ruha-festő

üzletemben elvállalok tisztításra: fejtelen és fejtett báli-, utcaizai-, selyem-, plüsch-, szövet- és kreton ruhákat bármily dus diszítéssel. Továbbá uri- és női öltönyöket, báli szalon és frakk öltönyök tisztítását, bevasalását a legolcsóbb árak számítása mellett, ugyszintén fehér glazé keztyűket.

Festésre minden megunt színű, vagy színét hagyott női- és férfi ruhákat a volt eredeti színben vagy a legdivatosabb színekben.

Báli- és alkalmi ruha kívánatra 24 óra alatt tisztítatik.

Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek.

Nagy műhelyem gózerőre akképen van berendezve, hogy az időjárás és évszak a munkák kivételére befolyással nem bír és így a rendelések bármely időszakban tehát télen is átvételnek és pontosan elkészítetnek.

Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítek.

Magamat becses pártfogásába ajánlva maradtam,

mély tisztelettel:

Rakovszky Sándor,

vegyi tisztító és kelmefestő.

S.-A.-Ujhely, Bercsényi-utca 45. szám (volt Sole-féle) saját házában a fogházal átellenben.

Kézi munkák tisztító intézete.

Házi asszonyok figyelmébe

ajánlom

kitűnően kezelt hentes áruimat u. m.:

Naponta friss olvasztott szalonna zsír kilója	1 kor. 12 fill.
Fehér sós szalonna	1 kor. — fill.
Paprikás (pörkölt)	1 kor. 36 fill.
Füstölt	1 kor. 12 fill.
Füstölt kolbász	1 kor. 50 fill.
Füstölt kolbász száraz	2 kor. 40 fill.
Páczolt sonka csonttal	1 kor. 36 fill.
Páczolt sonka csont nélkül	1 kor. 44 fill.

Pontos és gyors kiszolgálat.

Megrendelések posta-távirda útján intézendők

Sürgönczim Karner J.

KARNER JÓZSEF,

hentes üzletébe Nyiregyházán.